

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

ZAŁĄCZNIK NR 2

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GOLUB-DOBRZYŃ 2013 R.

SPIIS TREŚCI

ZESPÓŁ AUTORSKI	5
1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	6
1.1. Cele i kierunki polityki przestrzennej	6
1.2. Koncepcja zagospodarowania	7
1.3. Zasady zagospodarowania przestrzennego	8
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY	10
2.1. Kształtowanie struktury przestrzennego zagospodarowania gminy	10
2.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania w poszczególnych terenach funkcjonalnych ..	11
2.2.1 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy wsi, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej i zagrodowej	11
2.2.2 Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami	12
2.2.3 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	13
2.2.4 Tereny rozwoju zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	14
2.2.5 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami	15
2.2.6 Tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami	16
2.2.7 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej	17
2.2.8 Tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej	17
2.2.9 Tereny rolne, w tym tereny zabudowy zagrodowej	18
2.2.10 Tereny lasów	18
2.2.11 Tereny wskazane do zalesienia	19
2.2.12 Tereny wód powierzchniowych	20
2.2.13 Tereny udokumentowanych złóż kopalin	20
2.2.14 Tereny górnicze	21
2.2.15 Tereny ogrodów działkowych	21
2.2.16 Tereny cmentarzy	21
2.2.17 Tereny zespołów dworsko-parkowych, pałacowo-parkowych lub zespołów młyńskich	22
2.2.18 Tereny zieleni parkowej	22
2.3. Ograniczenia w zabudowie, w tym tereny wyłączone z zabudowy	23
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK	25
3.1. Ogólne cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska	25
3.2. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody	27
3.2.1 Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy	27
3.2.2 Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy	28
3.2.3 Rezerwat przyrody Rzeką Drwęca	31
3.2.4 Użytki ekologiczne	32
3.2.5 Pomniki przyrody	36
3.3. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych	41
3.4. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego	42
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	47
4.1. Obiekty i obszary zabytkowe, objęte ochroną prawną	47
4.2. Obiekty i tereny wpisane do rejestru zabytków	47

4.3. Obiekty i tereny ujęte w ewidencji zabytków	47
4.4. Zasady ochrony w obrębie stref ochrony konserwatorskiej	47
4.5. Ochrona poszczególnych rodzajów obiektów, terenów i obszarów o wartościach zabytkowych, kulturowych i krajobrazowych.....	48
4.5.1. Nieruchome zabytki archeologiczne	48
4.5.2. Wsie i osady o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych	48
4.5.3. Założenia dworsko- i pałacowo-parkowe oraz założenia podworskie oraz zespoły młyńskie	49
4.5.4. Obiekty sakralne	50
4.5.5. Obiekty techniki i kultury materialnej.....	50
4.5.6. Obiekty architektury i budownictwa.....	51
4.6. Działania gminy na rzecz ochrony zasobów kulturowych	51
5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	53
5.1. Komunikacja drogowa.....	53
5.2. Komunikacja kolejowa	54
5.3. Gospodarka wodno-ściekowa	54
5.3.1. Zaopatrzenie w wodę	54
5.3.2. Odprowadzanie ścieków	55
5.4. Elektroenergetyka	56
5.5. Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych	57
5.6. Gazownictwo i ciepłownictwo.....	57
5.6.1. Gazownictwo.....	57
5.6.2. Ciepłownictwo	58
5.7. Telekomunikacja	58
5.8. Gospodarka odpadami.....	59
6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....	62
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM.....	62
8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIE SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M² ORAZ PRZESTRZENI PUBLICZNYCH.....	63
8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	63
8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości	63
8.3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	64
8.4. Obszary przestrzeni publicznej	64
9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN Y ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	65
10. KIERUNKI ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ66	
11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	68
12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	70
13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH	

HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)	70
14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	71
14.1. Obszary zabudowane wymagające przekształceń i rehabilitacji	71
14.2. Obszary niezabudowane wymagające rekultywacji	71
15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	72
16. INNE OBSZARY PROBLEMOWE	72
17. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI	72

ZESPÓŁ AUTORSKI

Uchwała Nr VII/26/2011 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Golub-Dobrzyń.

opracowane przez:

**„METROPOLIA – SATINI s.c.”,
ul. Waryńskiego 32-36, 86-300 Grudziądz
tel./ fax +48 56 46 130 44,
www.metropolia.info.pl, e-mail: metropolia@satini.com.pl**

Zespół w składzie:

- główny projektant mgr Rafał Łucki wpis nr G-271/2010 na listę Północnej Okręgowej Izby Urbanistów
- asystenci głównego projektanta:
 - mgr Łukasz Piskurewicz
 - mgr inż. Paweł Góra
- specjaliści ds. spraw ochrony środowiska:
 - mgr Hanna Ollik
 - mgr inż. Joanna Klimek
- współpraca:
 - inż. Anna Szymańska
 - mgr inż. Agnieszka Dąb

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Ważnym czynnikiem decydującym o kierunkach zmian w strukturze przestrzennej gminy jest środowisko przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe, aktualne zainwestowanie, komunikacja i infrastruktura techniczna. Są to elementy warunkujące dalszy rozwój przestrzenny gminy, który w znacznej mierze opiera się także na uwarunkowaniach społecznych i ekonomicznych przedmiotowego obszaru.

Głównym celem określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (np. zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (np. wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium wyznacza kierunki zagospodarowania przestrzennego uwzględniając przy tym uwarunkowania przedmiotowego obszaru. Dokument określa lokalne zasady zagospodarowania przestrzeni gminy, jednak granice obszarów funkcjonalnych ściśle nie przesądzają o faktycznej zmianie przeznaczenia tych terenów i o ich zainwestowaniu. Dokładne określenie granic oraz funkcji zagospodarowania poszczególnych terenów powinny być określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium zawiera generalne zasady zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wytyczne, którymi należy kierować się w kreowaniu właściwej polityki przestrzennej. Ponadto zawiera nieobowiązkowe postulaty i sugestie, które warto wziąć pod uwagę w kształtowaniu ładu przestrzennego.

1.1. Cele i kierunki polityki przestrzennej

Podstawą formułowania celów polityki przestrzennej są zidentyfikowane problemy w kategorii założeń polityki przestrzennej, szans i mocnych stron, zagrożeń i słabych stron. W wyznaczonych celach dąży się do stopniowej likwidacji zagrożeń i wykorzystania szans jakimi gmina dysponuje. Hierarchia celów odnosi się do całego obszaru gminy, z podziałem na wyróżnione działy polityki przestrzennej.

Najważniejsze założenia polityki przestrzennej w gminie to zrównoważony rozwój przy minimalizacji zagrożeń środowiska przyrodniczego. Nadrzędnym celem rozwoju przestrzennego gminy jest ochrona wartości przyrodniczych oraz dążenie do przywrócenia równowagi

ekologicznej, a więc kształtowanie optymalnej struktury użytkowania i ładu przestrzennego gminy.

W wyniku przeprowadzonej analizy uwarunkowań wyodrębniono podstawowe kierunki polityki przestrzennej:

- ochrona istniejących zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz poprawa jego stanu;
- wyznaczenie terenów pod nową zabudowę;
- rozwój gospodarczy poprzez wskazanie potencjalnych terenów inwestycyjnych;
- dalszy rozwój usług z zakresu obsługi ludności;
- przeprowadzenie restrukturyzacji rolnictwa w celu zwiększenia jego efektywności;
- rozwój rolnictwa ekologicznego i leśnictwa;
- zwiększenie atrakcyjności turystyczno – wypoczynkowej gminy i upowszechnianie jej walorów przyrodniczo – krajobrazowych;
- dalsza rozbudowa i budowa nowej infrastruktury technicznej, w szczególności w zakresie systemu gospodarki wodno – ściekowej;

1.2. Koncepcja zagospodarowania

Głównym celem zagospodarowania przestrzennego gminy jest tworzenie warunków przestrzennych podnoszących konkurencyjność, atrakcyjność gminy, zapewniających poprawę warunków życia jej mieszkańców, przy zachowaniu równowagi między aktywnością ekonomiczną, gospodarczą, społeczną a środowiskiem przyrodniczym i kulturowym. Cel ten zakłada się osiągnąć m.in. przez ukształtowanie systemu ekologicznego gminy, dotrzymanie standardów jakości środowiska, właściwe ukształtowanie sieci osadniczej i dobrą dostępność komunikacyjną.

Ukształtowany system ekologiczny zawiera obszary o randze ponadlokalnej i lokalnej. Przenika całą przestrzeń gminy i jest powiązany z podobnymi terenami w jego otoczeniu. Tworzą go obszary objęte ochroną, kompleksy lasów, wody, korytarze ekologiczne, umożliwiające migracje roślin i zwierząt. System pozwoli na zachowanie bioróżnorodności gminy, zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów biologicznych.

Wzmocnienie potencjału gminy zamierza się uzyskać przez właściwe ukształtowanie sieci osadniczej – np. poprzez utworzenie tzw. pierścienia podmiejskiego wokół miasta Golubia-Dobrzynia. Dalszy rozwój i niezawodność systemów infrastruktury technicznej przyczyni się do podniesienia konkurencyjności i atrakcyjności gminy dla inwestorów z zewnątrz.

Powiązania zewnętrzne gminy umożliwi sieć dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych. Układ wewnętrzny opierać się będzie o sieć dróg gminnych. Modernizacja dróg poprawi komfort, bezpieczeństwo przejazdu i sprzyjać będzie społecznej oraz gospodarczej integracji. Ułatwi połączenie gminy z ośrodkami subregionalnymi i regionalnymi, a także z innymi gminnymi.

1.3. Zasady zagospodarowania przestrzennego

Zasady zagospodarowania przestrzennego dotyczą sfery osadnictwa, rolnictwa, produkcyjnej rekreacyjnej i przyrodniczej. Dla poszczególnych stref określono następujące zasady działania:

- w sferze osadnictwa:
 - kanalizacja sanitarna terenów o zwartej zabudowie,
 - budowa struktury gminnych dróg dojazdowych o normatywnych parametrach,
 - kontynuacja i uzupełnienia istniejącej zabudowy – obejmuje tereny zainwestowane wraz z rezerwami przestrzennymi, które umożliwiają dalszy rozwój zabudowy poprzez kontynuację dotychczasowej struktury urbanistycznej,
 - przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy,
 - stworzenie tzw. pierścienia podmiejskiego w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Golubia-Dobrzynia poprzez koncentrację zabudowy oraz usług związanych z obsługą ludności – dotyczy miejscowości Antoniewo, Olszówka, Sokołowo, Białkowo, Lisewo, Podzamek Golubski, Handlowy Młyn, Lisewski Młyn i Ruziec;
- w sferze rolnictwa:
 - prowadzenie zabiegów przeciwozyjnych na gruntach ornych (zapobieganie przed erozją wodną i wietrzną) przede wszystkim przez wprowadzanie zadrzewień śródpolnych,
 - wprowadzanie zalesień na gruntach ornych klas V i VI oraz nieużytkach (piaski lotne, nieczynne wyrobiska i wysypiska), które docelowo powiększać powinny istniejący system ciągów ekologicznych np. w postaci zadrzewień śródpolnych,
 - wprowadzanie zadrzewień pełniących ważną funkcję w ochronie ekosystemów rolnych. Są to zadrzewienia przydrożne, przywodne, pasmowe, kępowe. Modyfikują one mikroklimat przyległych pól, zmieniając bilans cieplny i wodny krajobrazu, ograniczają migrację związków chemicznych na drodze erozji wodnej i wietrznej, ograniczają zanieczyszczenia wód gruntowych,

- na gruntach o wysokiej przydatności rolniczej prowadzenie intensywnej gospodarki rolnej,
- możliwość rozbudowy i przebudowy istniejących zagród oraz wymiany zabudowy mieszkaniowej w zagrodach,
- lokalizacja nowych zagród;
- w sferze produkcyjnej:
 - możliwość rozwoju przemysłu, rzemiosła, składów na wskazanych terenach inwestycyjnych;
- w sferze turystyczno – wypoczynkowej:
 - rozwój agroturystyki,
 - rozwój turystyki krajoznawczej ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Doliny Drwęcy,
 - rozwój turystyki aktywnej związanej z Drwą i i licznymi jeziorami (sporty wodne, żeglarstwo, wędkarstwo);
- w sferze przyrodniczej:
 - respektowania przepisów odnoszących się do sposobu użytkowania istniejących terenów i obiektów chronionych,
 - eliminacja istniejących źródeł zagrożeń czystości wód powierzchniowych i podziemnych w celu doprowadzenia ich czystości do II klasy,
 - wprowadzenie zakazu likwidacji rowów melioracyjnych, bieżącej konserwacji, wprowadzenia dolesień,
 - pielęgnacja istniejących elementów zieleni oraz wprowadzenie nowych rodzimych elementów zieleni zwłaszcza zadrzewień i zakrzewień śródpolnych (pasy i szpalery drzew oraz krzewów).

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

2.1. Kształtowanie struktury przestrzennego zagospodarowania gminy

W wyniku analizy uwarunkowań wyodrębniono następujące obszary funkcjonalne:

- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy wsi, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej i zagrodowej;
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy usługowej, w tym usług publicznych;
- tereny rozwoju zabudowy usługowej, w tym usług publicznych;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami;
- tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej;
- tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej;
- tereny o najniższej przydatności rolniczej, w tym tereny zabudowy zagrodowej;
- tereny o najwyższej przydatności rolniczej, w tym tereny zabudowy zagrodowej;
- tereny lasów – obszary wyłączone z zabudowy, za wyjątkiem budowy obiektów i urządzeń służących gospodarce leśnej i realizacji inwestycji celu publicznego;
- tereny wskazane do zalesienia – obszary wyłączone z zabudowy, za wyjątkiem budowy obiektów i urządzeń służących gospodarce leśnej i realizacji inwestycji celu publicznego;
- tereny wód powierzchniowych tereny wyłączone z zabudowy z wyjątkiem urządzeń służących turystyce i gospodarce wodnej;
- tereny udokumentowanych złóż kopalin – predysponowane do eksploatacji złóż kopalin;
- tereny górnicze – obszary wyłączone z zabudowy, za wyjątkiem obiektów związanych z podstawową funkcją terenu (nie dotyczy okresu po zakończeniu eksploatacji i przeprowadzeniu rekultywacji terenu; w granicach terenu górniczego znajdują się udokumentowane złoża kopalin);
- tereny ogrodów działkowych;
- tereny cmentarzy – obejmują zarówno cmentarze czynne i nieczynne – obszary wyłączone z zabudowy za wyjątkiem obiektów małej architektury i kultu religijnego;
- teren przeznaczony pod poszerzenie cmentarza czynnego – obszar wyłączony z zabudowy za wyjątkiem obiektów małej architektury i kultu religijnego;

- tereny zieleni parkowej w zespołach dworsko-parkowych, zespołach pałacowo-parkowych oraz zespołach młyńskich;
- tereny zespołów dworsko-parkowych.

Granice terenów rozwoju zabudowy należy traktować orientacyjne. Mogą nastąpić korekty ich granic w odniesieniu do podziału nieruchomości. Przyjmuje się wyznaczenie jednej funkcji w granicach jednej nieruchomości. Dokładniejsze określenie granic nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania w poszczególnych terenach funkcjonalnych

2.2.1 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy wsi, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej i zagrodowej.

Obejmują przede wszystkim obszary zwartej zabudowy miejscowości położonych na terenie gminy Golub-Dobrzyń, a więc tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej, zagrodowej. Studium przewiduje na tych terenach kontynuację i uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej, usługowej oraz usług publicznych i ewentualnej rozbudowy istniejącej zabudowy zagrodowej. Przyjmuje się rodzaj zabudowy wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zalesienia. Na terenie strefy mieszkaniowo-usługowej postuluje się lokalizowanie rzemiosła produkcyjnego, mikro i małych przedsiębiorstw, które zaspokoją potrzeby mieszkańców, stworzą nowe miejsca pracy i przyczynią się do wzrostu konkurencyjności tych obszarów. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę, tak aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnych (około 70%) oraz właściwie zagospodarowywać obszary przestrzeni publicznej poprzez utworzenie miejsc rozrywki, placów zabaw, ogólnie dostępnych miejsc przeznaczonych do zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy. Obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska. Zakaz lokalizowania obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej w otoczeniu oczyszczalni ścieków. Strefy ochronne dla zabudowy mieszkaniowej i usługowej należy wprowadzić także wokół

terenów, na których znajdują się podczyszczalnie ścieków i przepompownie wraz z nakazem wykonania zieleni izolacyjnej. Wprowadzenie strefy wolnej od zabudowy o charakterze mieszkalnym w otoczeniu punktów gromadzenia odpadów problemowych (wydzielanych ze strumienia odpadów komunalnych) oraz w otoczeniu instalacji do odzysku i utylizacji odpadów medycznych, przemysłowych i komunalnych.

2.2.2 Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami

Ustalenia dotyczące wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 50%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% powierzchni działki budowlanej;
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- funkcje zabudowy mieszkaniowej mogą występować oddzielnie lub łącznie z zachowaniem odpowiednich proporcji (zabudowa usługowa nie powinna być większa niż 30% powierzchni zabudowy na danej działce budowlanej);
- preferuje się rodzaj zabudowy wolnostojącej, w przypadku niekorzystnych podziałów nieruchomości zabudowy szeregowej lub bliźniaczej;
- na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winno się wykluczyć lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dopuszczając jednocześnie takie rozwiązanie w drodze wyjątku (zabudowa mieszkaniowa dla inwestora, pracowników itp.)

W strefie przyległej do miasta Golubia – Dobrzynia, obejmującej tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej z usługami, wyznaczone w takich miejscowościach jak Białkowo, Podzamek Golubski, Wygoda i Zaręba, ustala się:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 60%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winno się wykluczyć lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco

oddziaływać na środowisko, łącznie z obiektami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi, dopuszczając jednocześnie takie rozwiązanie w drodze wyjątku (zabudowa mieszkaniowa dla inwestora, pracowników itp.)

- zakaz lokalizowania obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej w otoczeniu oczyszczalni ścieków;
- strefy ochronne dla zabudowy mieszkaniowej i usługowej należy wprowadzić także wokół terenów, na których znajdują się podczyszczalnie ścieków i przepompownie wraz z nakazem wykonania zieleni izolacyjnej;
- wprowadzenie strefy wolnej od zabudowy o charakterze mieszkalnym w otoczeniu punktów gromadzenia odpadów problemowych (wydzielanych ze strumienia odpadów komunalnych) oraz w otoczeniu instalacji do odzysku i utylizacji odpadów medycznych, przemysłowych i komunalnych.

Dla terenów położonych w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 oraz rezerwatu przyrody w takich miejscowościach jak Antoniewo, Handlowy Młyn oraz Białkowo ustala się:

- że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 40%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 60% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszcza się lokalizację usług nieuciążliwych, rozumie się przez to przedsięwzięcia nie zaliczone do mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- Nakaz odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej oraz zaopatrzenie w wodę z istniejącego wodociągu;
- W celu zapewnienia ciągłości ekologicznej należy pozostawić istniejące drzewa i krzewy.

2.2.3 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy usługowej, w tym usług publicznych

Przewiduje się kontynuację i uzupełnienia dla istniejącej zabudowy. Dla terenów zabudowy usług publicznych ustala się następujące zasady zabudowy i zagospodarowania:

- przyjmuje się maksymalną powierzchnię zabudowy nie większą niż 70% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki nie mniejszy niż 20% powierzchni działki budowlanej;

- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej związanej z podstawową funkcją terenu;
- obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska;
- dopuszcza się lokalizację usług mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko.

2.2.4 Tereny rozwoju zabudowy usługowej, w tym usług publicznych

Dla terenów rozwoju zabudowy usługowej przyjmuje się następujące zasady zabudowy i zagospodarowania:

- przyjmuje się maksymalną powierzchnię zabudowy na poziomie nieprzekraczającym 60%;
- przyjmuje się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej związanej z podstawową funkcją terenu;
- dopuszcza się wydzielenie parkingu samochodów osobowych oraz realizację obiektów małej architektury i zieleni ozdobnej, nawierzchnię parkingu należy wykonać z materiałów uniemożliwiających wnikanie substancji ropopochodnych do gruntu;
- dopuszcza się dotychczasowy sposób wykorzystania istniejącego zainwestowania o ile jego uciążliwość nie wykracza poza granice działki;
- przyjmuje się minimalną liczbę miejsc parkingowych zgodnie z charakterem zabudowy i przepisami odrębnymi oraz normatywnych parametrach;
- w terenach rozwoju zabudowy usługowej w miejscowości Białkowo dopuszcza się lokalizację gminnego targowiska, służącego potrzebom miejscowej ludności w zakresie handlu itp.
- obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska,
- dopuszcza się lokalizację usług mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko;

W strefie przyległej do miasta Golubia – Dobrzynia, obejmującego tereny rozwoju zabudowy usługowej, wyznaczone w miejscowości Białkowo, ustala się:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 70%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 20% powierzchni działki budowlanej.

2.2.5 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami

Przewiduje się kontynuację i uzupełnienia dla istniejącej zabudowy. Dla terenów zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami przyjmuje się następujące zasady zabudowy i zagospodarowania:

- kontynuacja istniejącej zabudowy produkcyjnej, usługowej, składowej i magazynowej, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego;
- wprowadzenie na granicach terenów o różnym przeznaczeniu zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji;
- możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy;
- przyjmuje się maksymalną powierzchnię zabudowy nie większą niż 70% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 20% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalną liczbę miejsc parkingowych zgodnie z charakterem zabudowy i przepisami odrębnymi oraz normatywnych parametrach;
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej związanej z podstawową funkcją terenu;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (infrastruktura techniczna, komunikacja, wydobywanie kopalin i lokalizacja obiektów na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się lokalizację inwestycji z zakresu produkcji energii z odnawialnych źródeł (elektrownie słoneczne) za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

W strefie przyległej do miasta Golubia – Dobrzynia, obejmującej tereny istniejącej zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami, wyznaczone w miejscowości Białkowo, ustala się:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 75%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 15% powierzchni działki budowlanej.

2.2.6 Tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami

Dla terenów rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami przyjmuje się następujące ustalenia:

- rozwój zabudowy produkcyjnej, usługowej, składowej i magazynowej, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego;
- lokalizację nowych zakładów produkcyjnych z zachowaniem istniejących uwarunkowań fizjograficznych, pod warunkiem stosowania rozwiązań technicznych minimalizujących ujemne skutki prowadzonej działalności na środowisko oraz tworzenia naturalnych izolacji poszczególnych form gospodarowania przestrzenią od terenów przyległych;
- wprowadzenie na granicach terenów o różnym przeznaczeniu zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji;
- możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy;
- przyjmuje się maksymalną powierzchnię zabudowy nie większą niż 70% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 20% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalną liczbę miejsc parkingowych zgodnie z charakterem zabudowy i przepisami odrębnymi oraz normatywnych parametrach;
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- dopuszcza się lokalizację inwestycji z zakresu produkcji energii z odnawialnych źródeł (np. elektrownie słoneczne) za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

W strefie przyległej do miasta Golubia – Dobrzynia, obejmującej tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami, wyznaczone w Lisewie, Białkowie i Podzamku Golubskim, ustala się:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 75%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 15% powierzchni działki budowlanej.

2.2.7 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej

Zakłada się kontynuację i uzupełnienia istniejącej zabudowy. Obejmują istniejące tereny zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej, które są zlokalizowane głównie w pobliżu jezior gminy Golub-Dobrzyń. Poza istniejącą zabudową rekreacyjną dopuszcza się obiekty sportu, turystyki, które wzbogacą i uatrakcyjnią warunki pobytu na tym terenie. Dopuszcza się uzupełnianie i przekształcanie istniejącej zabudowy w funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego. Należy odpowiednio zagospodarować przestrzeń wokół jezior z uwzględnieniem potrzeb rekreacji i jednoczesnym zabezpieczeniem odpowiedniej infrastruktury (kąpieliska, pola biwakowe, pomosty itp.). Ponadto powinno się chronić środowisko przyrodnicze poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni terenu funkcjonalnego oraz odpowiednie uzbrojenie terenu przed realizacją nowych inwestycji. Projektowana zabudowa powinna charakteryzować się wysokimi walorami estetycznymi i harmonizować z otoczeniem poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów biologicznie czynnych, wykorzystywanie naturalnych materiałów budowlanych m.in. kamień, drewno, a także wkomponowywanie obiektów kubaturowych w istniejącą zieleni leśną i zadrzewienia przy zachowaniu przepisów przeciwpożarowych. Postuluje się o wprowadzenie w istniejącej zabudowie zagrodowej funkcję agroturystyczną. Ustalenia dotyczące wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania terenów zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien być większy niż 50% powierzchni działki;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% powierzchni działki (odpowiednio urządzone tereny zielone z zastosowaniem rodzimych gatunków roślin, drzew, krzewów harmonizujące z otoczeniem);
- zakaz lokalizacji inwestycji mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

2.2.8 Tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej

Przyjmuje się następujące ustalenia przy kształtowaniu tych terenów:

- proponuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien być większy niż 50%;
- udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie nie mniejszym niż 40% (odpowiednio urządzone tereny zielone z zastosowaniem rodzimych gatunków roślin, drzew, krzewów harmonizujące z otoczeniem);
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- zakaz lokalizacji inwestycji mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

2.2.9 Tereny rolne, w tym tereny zabudowy zagrodowej

Zajmują zdecydowaną większość obszaru gminy. Obejmują zarówno tereny o najniższej jak i najwyższej przydatności rolniczej. Studium zakłada rozwój zabudowy zagrodowej, zwiększanie areалу gospodarstw z przewagą gleb wysokich klas bonitacyjnych oraz zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa i zabudowy, z uwagi m.in. na słabą jakość gleb, spadki terenu przekraczające 12%, okresowe zalewanie. Dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy siedliskowej, a w uzasadnionych przypadkach budynków usługowych i produkcyjnych, która będą stanowić uzupełnienie istniejącej zabudowy zagrodowej zgodnie z ustaleniami dla tych obszarów funkcjonalnych. Możliwa jest realizacja nowej dodatkowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w istniejących zagrodach rolnych zgodnie z ustaleniami dla tych obszarów funkcjonalnych. Należy dążyć do podnoszenia poziomu organizacji produkcji rolnej oraz rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach niskotowarowych.

W terenach rolnych dopuszcza się realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem nowych elektrowni wiatrowych.

W celu zachowania integralności obszaru Natura 2000 z innymi obszarami chronionymi oraz korytarzami ekologicznymi w okolicy miejscowości Handlowy Młyn na terenach nie wskazanych do zainwestowania, zaleca się rozwój rolnictwa ekologicznego.

2.2.10 Tereny lasów

Obejmują istniejące kompleksy leśne, których zasady zagospodarowania są określane poprzez plany urządzania lasów i operaty urządzeniowe lasu. Na etapie opracowania w/w dokumentów dopuszcza się korekty granic strefy. Z uwagi na leśny sposób użytkowania gruntów obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej. W przypadku lokalizacji strategicznych inwestycji gminnych przemawiających za zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się zmianę takiego przeznaczenia po

uzyskaniu stosownej zgody kompetentnych organów na etapie sporządzenia planu miejscowego.

Obowiązują następujące ustalenia:

- obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej, w tym dróg;
- w przypadku lokalizacji strategicznych inwestycji gminnych przemawiających za zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się zmianę takiego przeznaczenia po uzyskaniu stosownej zgody kompetentnych organów na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- obowiązuje pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu z jednoczesnym dopuszczeniem wprowadzenia zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, oświetlenie, architektura ogrodowa itp.;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczynienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów;
- dopuszcza się wprowadzanie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, w szczególności ścieżki, oświetlenie, architekturę ogrodową itp.;
- gospodarowanie terenami musi być podporządkowane priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków oraz zgodne z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (infrastruktura techniczna, komunikacja, lokalizacja obiektów obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.2.11 Tereny wskazane do zalesienia

Obejmują obszary, w których występują gleby o niskiej przydatności dla rolnictwa, z uwagi m.in. na słabą jakość gleb, spadki terenu przekraczające 12%. Wolne od zalesień winny pozostać śródleśne łąki świeże oraz tereny silnie uwodnione. Ponadto obowiązują następujące ustalenia w kształtowaniu polityki przestrzennej tych obszarów:

- obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej, w tym dróg;
- w przypadku lokalizacji strategicznych inwestycji gminnych przemawiających za zmianą

przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się zmianę takiego przeznaczenia po uzyskaniu stosownej zgody kompetentnych organów;

- dopuszcza się wprowadzenie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, oświetlenie, architektura ogrodowa itp.;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczynienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów;
- przed zalesieniem należy dokonać rozpoznania przyrodniczego w celu przyporządkowania priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (infrastruktura techniczna, komunikacja, lokalizacja obiektów obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.2.12 Tereny wód powierzchniowych

Obowiązuje zakaz zabudowy poza obiektami i urządzeniami służącymi gospodarce wodnej. W obrębie linii brzegowej jezior, które są wykorzystywane na cele turystyczne i rekreacyjne dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego (plaż, pomostów, urządzeń wodnych itp.). Przy realizacji w/w inwestycji należy uwzględnić zasady ochrony środowiska przyrodniczego. Na odcinkach rzek wpadających do rzeki Drwęcy, z wyłączeniem terenów leśnych i rezerwatów przyrody, dopuszcza się lokalizację małych elektrowni wodnych po dokonaniu oceny potencjału hydroenergetycznego oraz oceny wpływu na środowisko.

2.2.13 Tereny udokumentowanych złóż kopalin

Obejmują obszary, gdzie badania geologiczne wykazały występowanie złóż kopalin pospolitych. Na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajdują się następujące udokumentowane złoża kopalin: Białkowo II, Lisewo I, Macikowo, Olszówka, Olszówka I, Podzamek Golubski I, Pusta Dąbrówka I, Nowogród, Sokołowo I oraz Sokoligóra I. Zagospodarowanie tych terenów, zasady eksploatacji powinno być zgodne z przepisami odrębnymi (decyzje koncesyjne, projekty zagospodarowania złoża). Po zakończeniu eksploatacji tereny te powinny być zrehabilitowane. Zasady rekultywacji przedstawiono w dalszej części studium.

2.2.14 Tereny górnicze

Obejmują obszary będące w ewidencji Państwowego Urzędu Górniczego. Na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajdują się następujące tereny górnicze: Podzamek Golubski I, Lisewo I, Sokołowo I, Sokoligóra I oraz Macikowo. Zagospodarowanie terenów górniczych zgodnie z przepisami odrębnymi, decyzjami koncesyjnymi i projektami zagospodarowania złoża. Tereny poeksploatacyjne powinny być zrehabilitowane. Zasady rekultywacji przedstawiono w dalszej części studium. W przypadku ustanowienia nowych terenów górniczych należy w drodze decyzji koncesyjnych ustalić zasady zagospodarowania na tych terenach, a także ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, z wyjątkiem dopuszczenia realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin, zgodnie z warunkami określonymi w projekcie zagospodarowania złoża i odpowiednich decyzjach koncesyjnych.

2.2.15 Tereny ogrodów działkowych

Poza istniejącym zagospodarowaniem terenu dopuszcza się ewentualne przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługi towarzyszące oraz urządzenie miejsc parkingowych związanych z funkcją terenu.

2.2.16 Tereny cmentarzy

Obejmują zarówno cmentarze czynne i nieczynne oraz teren wyznaczony pod poszerzenie istniejącego cmentarza w Nowogrodzie, wyznaczony na rysunku studium. Na terenach cmentarzy obowiązują następujące ustalenia:

- zabronione jest sytuowanie wszelkich obiektów budowlanych i urządzeń tymczasowych, które nie są ściśle związane lub kolidują z planowaną podstawową funkcją terenu;
- przyjmuje się dostosować realizowane elementy zagospodarowania skalą, jakością i charakterem do pełnionych funkcji, krajobrazu, architektury istniejącego i planowanego otoczenia;
- dopuszcza się zabudowę związaną z podstawową funkcją terenu (kaplice) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki), a także ogrodzenia;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub ucytelnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;

- dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.2.17 Tereny zespołów dworsko-parkowych, pałacowo-parkowych lub zespołów młyńskich

Dla tych terenów proponuje się następujące ustalenia:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego, zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych,
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczynienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów,
- dopuszcza się wprowadzanie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, w szczególności ścieżki, oświetlenie, architekturę ogrodową itp.

2.2.18 Tereny zieleni parkowej

Proponuje się następujące zasady przy zagospodarowaniu tych terenów:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi;
- postuluje się zagospodarowanie obszarów, które będą pełnić funkcję przestrzeni publicznej,
- zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczynienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów;
- dopuszcza się włączenie terenów zieleni w obszary sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej;
- dopuszcza się modernizację istniejących i realizację nowych obiektów o charakterze architektury ogrodowej;

- obowiązuje zakaz podziału nieruchomości.

2.3. Ograniczenia w zabudowie, w tym tereny wyłączone z zabudowy

Wskazano następujące ograniczenia i zakazy w lokalizacji zabudowy:

- przez teren gminy Golub-Dobrzyń przebiegają sieci elektroenergetyczne najwyższych napięć i dystrybucyjne, dla tychże sieci proponuje się zachowanie stref ochronnych:
 - dla napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższych napięć 400 kV – 35 m po obu stronach osi sieci elektroenergetycznej
 - dla napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV – 20 m po obu stronach osi sieci elektroenergetycznej
 - dla napowietrznych linii elektroenergetycznych dystrybucyjnych średniego napięcia 15 kV – 6,5 m po obu stronach osi sieci elektroenergetycznej
- dla projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia wyznaczonego na rysunku studium ustala się strefy kontrolowane związane z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu
- z tytułu przepisów drogowych obowiązuje zakaz zabudowy w odległości określonej w tych przepisach;
- z tytułu przepisów kolejowych obowiązuje zakaz zabudowy w odległości określonej w tych przepisach;
- przy opracowaniu projektów budowlanych należy uwzględniać istniejącą infrastrukturę telekomunikacyjną nadziemną i podziemną, od której należy zachować odległości zgodne z obowiązującymi normami;
- wskazuje się ograniczenia dla terenów dolin rzecznych, strumieni, jezior i korytarzy ekologicznych położonych w obszarach chronionego krajobrazu i parkach krajobrazowych – możliwość zabudowy w odległości nie mniejszej niż 100 m od jezior, cieków wodnych itp., w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwa jest zmniejszenie tejże odległości;
- obowiązują zakazy i ograniczenia zabudowy na terenach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z przepisami odrębnymi;
- z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe obowiązuje linia zabudowy od ściany lasu wynikająca z przepisów odrębnych;
- w przypadku ustanowienia terenów górniczych ustala się ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, z wyjątkiem dopuszczenia realizacji obiektów

kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin, zgodnie z warunkami określonymi w projekcie zagospodarowania złoża i odpowiednich decyzjach koncesyjnych;

- w obszarze chronionego krajobrazu i rezerwacie przyrody w pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych zabronione jest lokalizowanie obiektów budowlanych (z wyjątkami dla urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej lub rybackiej) – zgodnie z przepisami odrębnymi. Szerokość pasa może ulec korekcie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w wyniku kontynuacji i uzupełnień zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ograniczenia w użytkowaniu terenów leżących w zasięgu stref ochronnych istniejących, komunalnych ujęć wody, zakazując lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Ponadto na terenie gminy Golub-Dobrzyń do obszarów wyłączonych z zabudowy zaliczono:

- lasy, z wyłączeniem urządzeń służących gospodarce leśnej i pasów infrastruktury technicznej;
- tereny górnicze z wyjątkiem obiektów związanych z podstawową funkcją terenu;
- tereny wskazane do zalesienia;
- użytki ekologiczne;
- tereny cenne przyrodniczo;
- tereny wód powierzchniowych;
- tereny cmentarzy – obejmują zarówno cmentarze czynne i nieczynne oraz teren wyznaczony na poszerzenie cmentarza w miejscowości Nowogród z wyjątkiem obiektów małej architektury i kultu religijnego;
- obszary osuwania się mas ziemnych;
- tereny udokumentowanych złóż kopalin;
- rezerwat przyrody „Rzeka Drwęca” wraz z pasem 5 od jej brzegu od brzegu rzeki Drwęcy i Ruziec w obie strony.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. Ogólne cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska

Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie. Ogół tych działań będzie korzystnie wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców, a poprzez zwiększenie ogólnej atrakcyjności turystycznej gminy przyspieszy rozwój aktywności związanych z obsługą ruchu turystycznego.

Jako podstawowy cel ekologiczny na obszarze gminy Golub-Dobrzyń przyjmuje się ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego w celu poprawy jakości życia mieszkańców oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy.

Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2016 wyznaczono następujące cele i kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska:

- poprawa jakości wód powierzchniowych, zwłaszcza nadmiernego zanieczyszczenia dopływów Drwęcy, a także atrakcyjnych turystycznie jezior gminy, takich jak m.in.: Grodno, Słupno, Oszczywik, Ostrowite, Owieczkowo;
- poprawa warunków klimatu akustycznego – szczególnie dotyczy dróg wojewódzkich nr 534, 554 i 569;
- zachowanie jakości wód podziemnych i ochrona przed ich zanieczyszczeniem – szczególnie dotyczy to istniejących ujęć wody w miejscowościach Gałczewko, Nowa Wieś i Wrocki;
- ochrona gruntów przed ich erozją i przeciwdziałanie degradacji gleb;
- ochrona złóż kopalin przed nieracjonalną eksploatacją i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych – dotyczy to terenów udokumentowanych złóż kopalin pospolitych w Olszówce, Pustej Dąbrówce i Białkowie;
- utrzymanie dobrego stanu aerosanitarne powietrza, ograniczenie uciążliwości punktowych źródeł emisji – dotyczy głównie większych zakładów produkcyjnych m.in. Zakład Hetman w Olszówce;
- zachowanie i kształtowanie różnorodności biologicznej;
- zwiększanie lesistości poprzez wprowadzenie terenów wskazanych do zalesienia zgodnie z rysunkiem studium – dotyczy głównie obszarów wzdłuż rzeki Drwęcy w

okolicach wsi Józefat, rzeki Wawrzonka – okolice miejscowości Kujawa, okolice Węgierska, Sokołowa, Białkowa, Nowogrodu, Rumunek Sokołowskich;

- kształtowanie systemu obszarów chronionych;
- rozbudowa zbiorczych systemów kanalizacyjnych – głównie w potencjalnych terenach wskazanych do rozwoju zabudowy nieposiadających zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej;
- wdrożenie nowego systemu gospodarki odpadami – zgodnie z nowelizacją przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- wprowadzenie i respektowanie zasad segregacji odpadów.

Kierunki działań minimalizujące główne zagrożenia środowiska, takie jak emisja spalin, emisja hałasu, degradacja terenów cennych przyrodniczo:

- zwiększenie płynności i przepustowości sieci drogowej;
- zabezpieczenie mieszkańców przed nadmierną emisją hałasu do środowiska;
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców;
- ograniczenie emisji spalin do powietrza.

Kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska w sferze produkcji rolniczej:

- rozwój rolnictwa ekologicznego oraz agroturystyki;
- modernizacja i odbudowa systemów melioracyjnych;
- poprawa struktury jakościowej i wartości przyrodniczej użytków rolnych.

Kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska w sferze produkcji przemysłowej:

- większa aktywność zakładów przemysłowych na rzecz ochrony środowiska (wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań produkcyjnych);
- rozwój przemysłu przyjaznego środowisku;
- wprowadzanie technologii mało i bezodpadowych;
- właściwa gospodarka na terenach przemysłowych;
- wprowadzanie zabudowy przemysłowej, produkcyjnej lub składowej poza zwarte tereny zabudowy mieszkaniowej;
- na granicach funkcji przemysłowej zaleca się wprowadzenie zieleni izolacyjnej, ochronnej.

Kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska w sferze turystyki:

- przestrzeganie wymagań ochrony środowiska w odniesieniu do nowo powstających obiektów turystycznych i rekreacyjnych;

- selektywny dostęp do terenów cennych przyrodniczo, w tym ochrona cennych terenów przed zainwestowaniem;
- edukacja ekologiczna mieszkańców;
- rozwój agroturystyki.

Kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska w sferze osadnictwa:

- zmiana systemu ogrzewania – wprowadzenie ekologicznych paliw grzewczych, takich jak gaz ziemny, gaz płynny i biopaliwa, olej opałowy;
- uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej;
- utrzymywanie dotychczasowych i wprowadzanie wewnątrz terenów wsi nowych terenów zieleni.

3.2. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń występują następujące obszary objęte ochroną z tytułu przepisów o ochronie przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy;
- obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy;
- rezerwat przyrody Rzeka Drwęca;
- użytki ekologiczne;
- pomniki przyrody;

3.2.1 Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy

Przedmiotowy Obszar Chronionego Krajobrazu to wyróżniające się przyrodniczo i krajobrazowo teren o zróżnicowanych typach ekosystemów, chroniony ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem lub ze względu na istniejące bądź odtwarzane korytarze ekologiczne. Na obszarze gminy Golub-Dobrzyń znajduje się jedynie część Obszaru Chronionego Krajobrazu, który chroni malowniczy krajobraz klasycznie wykształconej pradoliny Drwęcy z kompleksami leśnymi i licznymi jeziorami. Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Nr 21/92 Wojewody Toruńskiego z dnia 10 grudnia 1992 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Toruńskiego nr 27, poz. 178 z późniejszymi zmianami). Aktualnie obowiązujące nakazy, położenie, ustalenia dotyczące ochrony zostały przedstawione w Uchwale nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (opublikowana w Dz. U. Województwa Kujawsko-

Pomorskiego nr 99 poz. 793 z dnia 22 kwietnia 2011 r.). Wyżej wymieniona uchwała zabrania m.in. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów na tym obszarze polegają na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona doliny rzeki Drwęcy wraz z pasem roślinności okalającej, propagowanie nasadzeń gatunków rodzimych drzew i krzewów liściastych, racjonalna gospodarka leśna, polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk w obrębie Doliny Drwęcy.

3.2.2 Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy

Obszar stanowi teren rezerwatu "Rzeka Drwęca" z dopływami Grabiczek i Dylewka, z przyujściowymi fragmentami rzek: Dylewki, Pobórskiej Strugi, Gizeli, Bałcynki, Iławki i Elżki oraz Wel i przepływowymi jeziorami Ostrowin i Drwęckie. Oprócz samych wód, teren ostoi obejmuje pasy gruntu o szerokości 5 m, po obu stronach w/wych rzek wchodzących w skład rezerwatu "Rzeka Drwęca" i rzeki Wel oraz obszar stanowiący mozaikę siedlisk z różnego typu zbiornikami wodnymi (starorzecza), lasami łęgowymi i ekstensywnie użytkowanymi łąkami w dolinie rzeki.

Na terenie obszaru Natura 2000 znajdują się następujące typy siedlisk:

- 3110 jeziora lobeliowe (1% pokrycia terenu SOO);
- 3130 brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea (3%);
- 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion (3%);
- 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne (12%);
- 3270 zalewane muliste brzegi rzek (0,01%);
- 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) (0,01%);
- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (15%);
- 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*) (1%);
- 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* (0,01%);
- 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (1%);

- 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) (1,5%);
- 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae, olsy źródłkowe (7%).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione ssaki, wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

- 1337 *Castor fiber* (bóbr europejski);
- 1355 *Lutra Lutra* (wydra).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione gatunki płazów i gadów, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1166 *Triturus cristatus* (traszka grzebieniasta);
- 1188 *Bombina bombina* (kumak nizinny).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione gatunki ryby, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1099 *Lampetra fluviatilis* (minóg rzeczny);
- 1106 *Salmo salar* (łosoś atlantycki);
- 1130 *Aspius aspius* (boleń);
- 1134 *Rhodeus sericeus amarus* (rózanka);
- 1145 *Misgurnus fossilis* (piskorz);
- 1149 *Cobitis taenia* (koza);
- 1163 *Cottus gobio* (głowacz białopłetwy).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki ssaków:

- *Alces alces*;
- *Capreolus capreolus*;
- *Cervus elaphus*;
- *Glis glis*;
- *Lepus capensis*;
- *Myotis daubentonii*,
- *Neomys fodiens*,
- *Nyctalus noctula*,
- *Pipistrellus nathusii*;
- *Plecotus auritus*;

- *Sicista betulina*;
- *Sorex araneus*;
- *Sorex minutus*.

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki płazów i gadów:

- *Bufo bufo*;
- *Bufo calamit*;
- *Bufo viridis*;
- *Pelobates fuscus*;
- *Rana arvalis*;
- *Rana esculenta*;
- *Rana ridibunda*;
- *Triturus vulgaris*.

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki ryb:

- *Chondrostoma nasus*;
- *Thymallus thymallus*;
- *Vimba vimba*;

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki roślin:

- *Carex arenaria*;
- *Carlina acaulis*;
- *Chimaphila umbellata*;
- *Coeloglossum viride*;
- *Convallaria majalis*;
- *Daphne mezereum*;
- *Equisetum telmateia*;
- *Frangula alnus*;
- *Galium odoratum*;
- *Hedera helix*;
- *Helichrysum arenarium*;
- *Hierochloa australis*;
- *Hierochloa odorata*;
- *Jovibarba sobolifera*;
- *Lathyrus palustris*;

- *Lilium martagon*;
- *Lycopodium clavatum*;
- *Nymphaea alba*;
- *Platanthera bifolia*;
- *Polypodium vulgare*;
- *Primula veris*;
- *Ribes nigrum*;
- *Viburnum opulus*.

Obszar ważny dla ochrony bogatej ichtiofauny i mozaiki siedlisk związanych z doliną rzeczną. Stwierdzono tu występowanie 12 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym - występuje tu 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym 7 gatunków ryb. Dodatkowym atutem obszaru jest jego kształt, sprzyjający zachowaniu tras migracji i rozprzestrzeniania się wielu gatunków fauny i flory. Jest to korytarz ekologiczny między Doliną Wisły a Pojezierzem Mazurskim. Warto podkreślić, że rzeka Drwęca stanowi rezerwar wody pitnej dla miasta Torunia, co powinno sprzyjać zachowaniu jej walorów przyrodniczych.

3.2.3 Rezerwat przyrody Rzeka Drwęca

Rezerwat Przyrody został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. (Monitor Polski nr 71, poz. 302). Ochroną objęto koryto rzeki wraz z przybrzeżnym pasem o szerokości 5 m po obu stronach rzeki. Celem uznania rezerwatu jest ochrona środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, w szczególności pstrąga, łososia, troci i certy. Ww. Zarządzenie wprowadza na terenie rezerwatu szereg zakazów m.in. zakaz przegradzania rzeki urządzeniami uniemożliwiającymi rybnom swobodny przepływ, niszczenia i usuwania oraz jakiejkolwiek eksploatacji roślinności wodnej, wycinania drzew i krzewów, wycinania trzciny, sitowia i innych roślin oraz koszenia trawy. Na obszarze rezerwatu przyrody obowiązują najbardziej rygorystyczne reżimy ochronne i ściśle określone zasady gospodarowania, które należy uwzględniać w bieżącej i planowanej działalności gospodarczej. Wszystkie działania w zakresie zagospodarowania brzegów rzeki (w tym dla potrzeb turystyki i rekreacji) należy uzgadniać z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody. Orientacyjną lokalizację rezerwatu przedstawia rysunek nr 2. Dla rezerwatu wykonano „Plan ochrony na okres od 1.01.2009 do 31.12.2028”, Głównym przedmiotem ochrony jest ochrona warunków trwania

populacji gatunków ryb i minogów pierwotnie występujących w rzece Drwęcy ze szczególnym uwzględnieniem gatunków wędrownych: łososia, troci i certy oraz jesiotra bałtyckiego i minoga rzeczno. Natomiast drugorzędnym przedmiotem jest ochrona warunków przetrwania ryb charakterystycznych dla poszczególnych odcinków rzeki i jej dopływów, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rzadkich bądź zagrożonych. Jak wskazuje „Plan ochrony...” lokalnie zagrożeniem dla fauny kręgowej jest zjawisko tzw. rozlewania się miast. Należy wskazać, iż stopniowa zabudowa terenów przyległych do rezerwatu może w istotny sposób obniżyć jego atrakcyjność dla fauny kręgowej. Dlatego też w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego znaleźć się powinny zapisy ograniczające możliwość lokalizacji nowej zabudowy na terenach bezpośrednio przyległych do rezerwatu. Najgroźniejszym przejawem działalności ludzkiej są zmiany w strukturze strefy brzegowej. Należy zapobiec przekształceniom antropogenicznym łąk w obszarze rezerwatu w bezwartościowe przyrodniczo formacje roślinności, zwłaszcza o składzie gatunkowym obfitującym w gatunki obce, które stanowią zagrożenie dla rodzimej flory i nie mające żadnej wartości dla rodzimej fauny. Przekształcanie obszarów nadbrzeżnych jest jednym z największych zagrożeń dla fauny rezerwatu. Objęty ochroną obszar powinien zostać powiększony do granic zasięgu terasy zalewowej. Powinny zostać połączenia z rzeką starorzeczem. W planach zagospodarowania przestrzennego terenów przyległych do rezerwatu należy umożliwić swobodną migrację zwierząt.

Ponadto „Plan ochrony...” postuluje powiększenie rezerwatu do granic zasięgu terasy zalewowej.

3.2.4 Użytki ekologiczne

Na terenie gminy istnieją 63 użytki ekologiczne, uznane Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko - Pomorskiego Nr 1/2004 z 19 stycznia 2004 r. Ich charakterystykę zamieszczono w tabeli poniżej. Wszystkie położone są na terenie Lasów Państwowych, tworzą je bagna starorzeczem Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową, zatopione zagłębienia porośnięte olchą i brzozą, brzegi rzeki Kujawki porośnięte roślinnością szuwarową, Zatorfione nisze jeziora, rzek, porośnięte bezodpływowe zagłębienia, oczka wodne, bagna. Szczegółowe dane dotyczące użytków ekologicznych zostały przedstawione w tabeli poniżej

Tabela 1. Użytki ekologiczne na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Położenie		Rodz. użytku	Pow. [ha]	Opis obiektu
	Oddz. Wyd.	leśnictwo			
1	9 i	Tokary	E/N	2,09	zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki, porośnięta
2	21 d	Tokary	E/N	0,56	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

3	23 h	Tokary	E/N	9,70	zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki, porośnięta
4	24 f	Tokary	E/N	4,79	zatorfiona niszka jeziora porośnięta zespołami szuwarowymi
5	29 h	Cieszyny	E/N	0,25	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
6	37 c	Tokary	E/N	0,23	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
7	39 b	Tokary	E/N	0,28	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
8	40 o	Tokary	E	1,38	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
9	41 d	Tokary	E/N	0,71	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
10	43 d	Tokary	E/N	1,00	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
11	43 i	Tokary	E/N	0,47	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
12	45 h	Tokary	E/N	1,07	zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki, porośnięta
13	49 n	Cieszyny	E/N	1,67	bezodpływowe zagłębienie porośnięte zespołami szuwarowymi
14	56 c	Tokary	E/N	0,51	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
15	66 b	Tokary	E/N	0,76	zatorfiona niszka jeziora porośnięta zespołami szuwarowymi
16	66 f	Tokary	E/N	7,25	zatorfiona niszka jeziora porośnięta zespołami szuwarowymi
17	68A d	Tokary	E/N	0,23	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
18	70 f	Tokary	E/Ps	0,33	okresowo zalewane pastwisko porośnięte wierzbą
19	72 b	Cieszyny	E/N	0,39	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
20	72 d	Cieszyny	E/N	3,65	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
21	72 k	Cieszyny	E/N	0,45	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
22	97 b	Mokry Las	E/N	1,46	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
23	101 f	Mokry Las	E/N	5,94	zatorfione zagłębienie w dolinie Wawrzonki porośnięte łożą
24	104 b	Cieszyny	E/N	1,36	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
25	105 c	Cieszyny	E/N	2,00	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
26	114 b	Cieszyny	E/N	0,49	brzeg rz. Kujawki porośnięty zespołami szuwarowymi i zaroślowymi
27	127 b	Mokry Las	E/Ps	6,41	podmokłe pastwisko z oczkiem wody, ostoja żurawi
28	144 c	Cieszyny	E/L	0,36	zabagniona łąka porośnięta zaroślami
29	149 k	Cieszyny	E/N	1,00	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
30	153 d	Cieszyny	E/N	1,63	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
31	155 b	Cieszyny	E/N	1,06	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
32	155 d	Cieszyny	E/N	0,36	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
33	156 b	Cieszyny	E/N	3,62	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
34	192 i	Mokry Las	E/N	1,42	podtopiony brzeg Drwęcy porośnięty Wb, Brz

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

35	279 r	Płonne	E/N	1,15	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
36	279 w	Płonne	E/N	1,34	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
37	279 z	Płonne	E/N	0,40	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
38	280 j	Płonne	E/N	2,28	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
39	280 k	Płonne	E/N	0,24	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
40	280 l	Płonne	E/N	0,27	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
41	284 b	Paliwodzizna	E/N	0,70	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
42	287 d	Paliwodzizna	E/N	0,37	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
43	288 k	Paliwodzizna	E/N	0,30	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
44	297 a	Paliwodzizna	E/N	0,38	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
45	297 cx	Paliwodzizna	E/N	4,26	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
46	297 dx	Paliwodzizna	E/N	0,24	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
47	297 f	Paliwodzizna	E/N	0,30	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
48	297 gx	Paliwodzizna	E/N	0,15	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
49	297 h	Paliwodzizna	E/N	0,08	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
50	297 k	Paliwodzizna	E/N	0,42	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
51	297 m	Paliwodzizna	E/N	0,72	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
52	297 o	Paliwodzizna	E/N	0,40	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
53	297 s	Paliwodzizna	E/N	0,26	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
54	298 f	Paliwodzizna	E/N	1,76	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
55	307 b	Paliwodzizna	E/N	0,85	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
56	308 c	Paliwodzizna	E/N	1,00	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
57	308 h	Paliwodzizna	E/N	1,32	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
58	315 h	Paliwodzizna	E/N	0,90	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
59	317 f	Paliwodzizna	E/N	2,61	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
60	327 d	Paliwodzizna	E/N	0,37	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
61	330 a	Paliwodzizna	E/N	7,10	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
62	330 c	Paliwodzizna	E/N	7,01	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
63	331 b	Paliwodzizna	E/N	0,68	zatorfiona dolina rzeki Ruziec

W stosunku do użytków ekologicznych wprowadzono następujące ogólne zakazy, zawarte w w/w rozporządzeniu:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- 4) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości;
- 5) zaśmiecania obiektu i terenów wokół niego;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej;
- 7) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 8) wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 9) lokalizacji budownictwa lotniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 10) budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu;
- 11) wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby.

W nadleśnictwie Golub-Dobrzyń nie ma projektowanych użytków ekologicznych. W stosunku do istniejących użytków ekologicznych należy postępować zgodnie z celem utworzenia użytku ekologicznego oraz podjąć starania o aktualizację powierzchni użytków ekologicznych w uznających je aktach prawnych (ewentualnie uczestniczyć przy opracowywaniu nowych aktów prawnych).

Tego typu ochroną objęte zostały jedynie tereny leśne i użytki zielone. Brak jest natomiast niniejszej formy ochrony przyrody i krajobrazu w rolniczej części gminy. W związku z czym zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2004 – 2007z perspektywą na lata 2008 – 2016” należy dążyć do rozpoznawania zasobów przyrody i ich waloryzacji w celu objęcia ochroną prawną kolejnych obszarów i obiektów, zwłaszcza na terenach rolniczych. Należy zaznaczyć iż na terenach tych wiele jest zadrzewień śródpolnych i przywodnych, zagłębień bezodpływowych, jednakże w wyniku postępującej antropopresji w ich okolicach w postaci melioracji, intensywnej produkcji rolnej ulegają one zanikowi. Brak tego typu

skupień roślinności pozbawia miejsc schronienia dla okolicznej fauny, co jest zjawiskiem niekorzystnym.

3.2.5 Pomniki przyrody

Na terenie gminy wiejskiej Golub -Dobrzyń zlokalizowane są 24 pomniki przyrody (do 1993 roku było 25 pomników przyrody), są to głównie pojedyncze drzewa zaś w parkach skupiska drzew. Położenie, obwód, wysokość oraz gatunki oraz akt prawny utworzenia lub zniesienia pomnika przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Pomniki przyrody na terenie gminy Golub-Dobrzyń

Lp.	Rodzaj pomnika przyrody	Jeśli skupisko - liczba sztuk	Nazwa polska	Obwód	Wysokość	Położenie	Obowiązująca podstawa prawna, ustanawiająca formę ochrony przyrody wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego
1	Drzewo	1	Dąb	182	27	Park w miejscowości Karczewo	Dec. Nr 364/RLop-410/22/70 wyd. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r./Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970r.
2	Drzewo	1	Lipa	118	26	Park w miejscowości Karczewo	
3	Drzewo	1	Dąb	430	24	Sad owocowy znajdujący się w miejscowości Karczewo	
4	Drzewo	1	Dąb	330	23	Sad owocowy znajdujący się w miejscowości Karczewo	
5	Drzewo	1	Dąb	300		Park wiejski na terenie miejscowości Gajewo	
6	Drzewo	1	Dąb	340	24	Wież Owieczkowo, blisko starego dworku	
7	Drzewo	1	Dąb	375	25	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	Orzeczenie Prez. WRN w Bydgoszczy, nr 183/56 z dn. 8.02.55r. (Dz. Urz.WRN w Bydgoszczy nr 4 poz. 13-19 z 25.05.1957 r.)
8	Drzewo	1	Dąb	323	25	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	
9	Drzewo	1	Dąb	425	12	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	
10	Drzewo	1	Jarząb szwedzki	215	14	Nadleśnictwo Golub – Dobrzyń Leśnictwo Bobrowisko w parku Nadleśnictwie Konstancjewo	Rozporządzenie Nr 40/93 Wojewody Toruńskiego z dnia 27 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994 r. Nr 1, poz. 1)
11	Drzewo	1	Dąb	324	25	Park Sokołowo	Orzeczenie Prez. WRN. w Bydgoszczy, nr 149/55 z dn. 8.02. 55r. (Dz. U WRN w Bydgoszczy nr 5/56,poz. 19 z 1956 r.)
12	Drzewo	1	Dąb	323	25	Park Sokołowo	
13	Drzewo	1	Dąb	343	25	Park Sokołowo	
14	Drzewo	1	Dąb	354	25	Park Sokołowo	Dec. Nr434RL OP-410/90/70 Wyd. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r. /Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970 r./

15	Drzewo	1	Dąb	282	22	Park Sokołowo	Dec. Nr434RL OP-410/90/70 Wydz. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r. /Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970 r./
16	Drzewo	1	Dąb	335	25	Wieś Zaręba	
17	Drzewo	1	Jesion wyniosły	290	25	Park wiejski we wsi Pusta Dąbrówka	
18	Drzewo	1	Dąb szypułko wy	362	25	Park wiejski we wsi Galczewko	
19	Drzewo	1	Dąb dwupien ny	415 i 362	27	Miejscowość Cieszyny na granicy dwóch gospodarstw	
20	Drzewo	1	Wiąz	247	20	Miejscowość Ostrowie, park wiejski	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
21	Skupisko drzew	5	Lipa	308-496	22-25	Miejscowość Ostrowite przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
22	Skupisko drzew	?	lipa	308-497	22-26	Miejscowość Ostrowite przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
23	Skupisko drzew	?	lipa	308-498	22-27	Miejscowość Ostrowite przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
24	Drzewo	1	Dąb szypułko wy	382	23	Miejscowość Konstancjewo	Zachowane ze względów naukowo-dydaktycznych, Zarz. Nr 66/83 Wojewody Toruńskiego z 31.12.1983r.

Źródło: Urząd Gminy Golub-Dobrzyń oraz Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń.

Pomnik nr 10 – drzewo obumarło i pomnik został zniesiony rozporządzeniem o którym mowa w powyższej tabeli.

Pomnik przyrody nr 1 - dąb o obwodzie 182cm, rosnący na terenie parku w miejscowości Karczewo, obręb Karczewo, utworzony 1970r. jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 2- lipa o obwodzie 118cm, rosnąca na terenie parku w miejscowości Karczewo, obręb Karczewo, została utworzona pomnikiem przyrody 1970r., jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik przyrody 3 - dąb o obwodzie 430cm, rosnący w sadzie na terenie miejscowości Karczewo, obręb Karczewo, utworzony 1970 jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 4 - dąb o obwodzie 330cm, rosnący w sadzie na terenie miejscowości Karczewo, obręb Karczewo, utworzony 1970 jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik przyrody 5 - dąb o obwodzie 300cm, rosnący w parku wiejskim w miejscowości Gajewo, obręb Gajewo, utworzony 1970r. jest własnością Urzędu Gminy Golub – Dobrzyń.

Pomnik przyrody 6- dąb o obwodzie 340cm, rosnący na terenie wsi Owieczkowo, niedaleko starego dworku, obręb Sokoligóra, utworzony 1970r. jest własnością pana Michała Kałuszyńskiego.

Pomnik przyrody nr 7- dąb o obwodzie 375 cm, rosnący w Nadleśnictwie Golub – Dobrzyń, obręb Skępsk, ma około 700 lat. Utworzony 25.05. 1957r. Własności Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń z/s w Konstancjewie.

Pomnik przyrody nr 8 - dąb o obwodzie 323cm , znajdujący się w Nadleśnictwie Golub – Dobrzyń, obrębie Skępsk, Utworzony 25.05. 1957, własności Nadleśnictwa Golub- Dobrzyń z/s w Konstancjewie.

Pomniki przyrody nr 9- dąb o obwodzie 425 cm, znajdujący się w Nadleśnictwie Golub – Dobrzyń, obrębie Skępsk ma około 700 lat. Utworzony 25.05. 1957, własności Nadleśnictwa Golub- Dobrzyń z/s w Konstancjewie.

Pomnik przyrody nr 10- jarząb szwedzki o obwodzie 215 cm, rosnący w nadleśnictwie Golub – Dobrzyń, obrębie Kujawa ma około 700 lat. Utworzony 1960 jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń. Niestety drzewo obumarło i zostało wykreślone z Rejestru Pomników Przyrody.

Pomnik przyrody nr 11 - dąb o obwodzie 324 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, obrębie Sokołowa ma około 180 lat. Utworzone 1956r. jest własnością Gospodarstwa Rolno – Hodowlanego Sokołowo.

Pomnik przyrody nr 12 - dąb o obwodzie 323 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, obrębie Sokołowo ma około 180 lat. Utworzone 1956r. jest własnością Gospodarstwa Rolno – Hodowlanego Sokołowo.

Pomnik przyrody nr 13 - dąb o obwodzie 343 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, obręb Sokołowo w gminie Golub- Dobrzyń ma około 180 lat. Utworzone 1956r. jest własnością Gospodarstwa Rolno – Hodowlanego Sokołowo.

Pomnik przyrody nr 14- dąb o obwodzie 354cm, rosnący na terenie parku we wsi Sokołowo, obrębie Sokołowo, utworzony w 1970r. jest własnością Gospodarstwa Rolno – Hodowlanego Sokołowo.

Pomnik przyrody nr 15- lipa o obwodzie 282 cm, rosnąca na terenie parku we wsi Sokołowo, obrębie Sokołowo utworzony 1970r. jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik Przyrody nr 16 dąb o obwodzie 325cm, rosnący we wsi Zaręba, obręb Paliwodziczna, gmina Golub – Dobrzyń. WG Zarządzenia Nr 13/85: dąb o obw. 335 wys 25m w wieku ok 250 lat na terenie wsi Zaręba na granicy 2 prywatnych gospodarstw. Utworzony 18.03.1985r. Własność Wojciecha Wrzesińskiego oraz Henryka Kowalskiego.

Pomnik przyrody nr 17 jesion wyniosły o obwodzie 290 cm rosnący w parku wiejskim we wsi Pusta – Dąbrówka, obrębie Pusta – Dąbrówka. Utworzony 31.12. 1982, właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 18 dąb szypułkowy o obwodzie 362 cm, rosnący w parku wiejskim we wsi Gałczewko, obręb Gałczewko. Utworzony 31.12. 1982, właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 19 dąb dwupienny o obwodzie 415 cm i 362 cm rosnący na granicy dwóch gospodarstw w miejscowości Cieszyny, obrębie Cieszyny. Utworzony 21.10.1981r. współwłasność p. Kopczyńskiego, zam. Wrocki i p. Myszk, zam. Cieszyny.

Pomnik przyrody nr 20 wiąz o obwodzie 247 cm rosnący w parku wiejskim w miejscowości Ostrowite, obręb Ostrowite, Utworzony 21.10.1981r. współwłasności Szkoły Podstawowej w Ostrowitem

Pomnik przyrody nr 21 skupienie 5 lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 496 cm, rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, obręb Ostrowite, Utworzony 21.10.1981r. właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 22 skupienie lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 497 cm, wieku 130lat rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, obręb Ostrowite, Utworzony 21.10.1981r. właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń

Pomnik przyrody nr 23 skupienie lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 498 cm, wieku 130lat, rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, obręb Ostrowite, Utworzony 21.10.1981r. właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń

Pomnik przyrody nr 24 dąb szypułkowy o obwodzie 382 cm, rosnący w miejscowości Konstancjewo, obręb Kujawa utworzony 31.12. 1983r.

W stosunku do ww. drzew wprowadzono ochronę polegającą na stosowaniu zakazów i wycinania, niszczenia lub uszkodzania drzew, zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści, zanieczyszczania terenu w pobliżu drzew, umieszczania tablic, napisów i innych znaków oraz wznoszenia budowli w pobliżu drzew.

W stosunku do pomników przyrody należy poprawiać warunki wzrostu i żywotności poprzez usuwanie drzew negatywnie oddziałujących,

- nie prowadzić szlaków zrywkowych w pobliżu wykazanych drzew;
- na bieżąco porządkować najbliższe otoczenie drzew;
- zwalczać pasożytnicze grzyby w pobliżu i na pomnikach przyrody;
- zaleca się sprawdzić stan oznaczenia pomników, nieoznaczone oznaczyć właściwymi tabliczkami.

Na terenie gminy Golub –Dobrzyń zlokalizowane są trzy projektowane pomniki przyrody. Pierwszy zlokalizowany jest na terenie leśnictwie Paliwodzizna w oddziale 297 jx jest nim dąb szypułkowy w wieku 250 lat, obwodzie 471cm i wysokości 25 m. Drugi w obrębie Leśno

w oddziale 173 c, jest nim dąb szypułkowy, w wieku 300 lat obwodzie 520cm i wysokości 17 m .
Trzeci podobnie jak drugi zlokalizowany jest w obrębie Leśno w oddziale 173 c i jest nim dąb szypułkowy, w wieku 300 lat, jego wysokość sięga 22m a obwód 390cm.

W stosunku do projektowanych pomników przyrody powinno się :

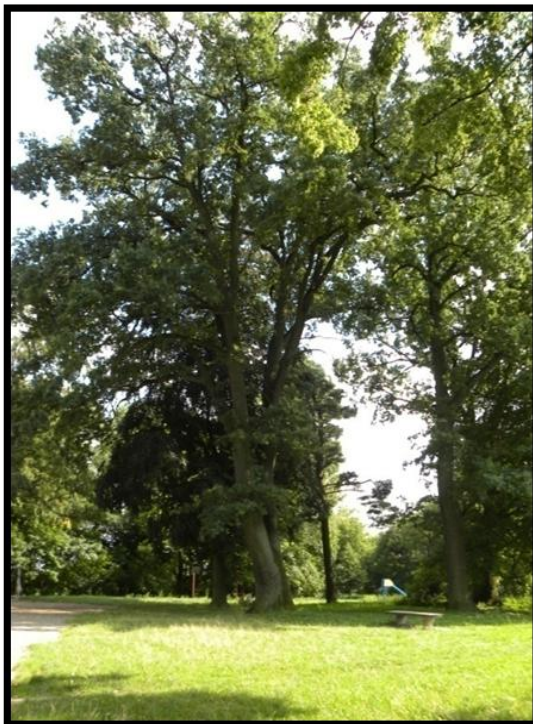
- podjąć starania o jak najszybsze uznanie pomników odpowiednimi aktami prawnymi;
- po ich uznaniu odpowiednio oznaczyć w terenie;
- postępować zgodnie z uwagami podanymi dla istniejących pomników przyrody.

Fotografia 1. Pomniki przyrody w parku w miejscowości Karczewo

Źródło: Materiały własne

**Fotografia 2. Dąb będący pomnikiem przyrody zlokalizowany w parku w miejscowości
Gałczewko**

Źródło: Materiały własne

3.3. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych

Na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, użytki klas bonitacyjnych I – III wskazane są do użytkowania rolniczego. Zmiana przeznaczenia może nastąpić w uzasadnionych przypadkach za zgodą właściwych organów takich jak minister właściwy ds. rolnictwa.

Lasy ochronne podlegają ochronie na podstawie przepisów ustawy o lasach. W lasach ochronnych zabrania się prowadzenia gospodarki leśnej na tym obszarze.

W przypadku występowania terenów górniczych i eksploatacji kopalin obowiązuje ochrona przed trwałym zainwestowaniem oraz rekultywacja terenów eksploatacyjnych.

3.4. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego należy dążyć do:

- zachowania wartości oraz ciągłości powiązań przyrodniczych i ich różnorodności w procesie planistycznym poprzez:
 - ograniczenie lokalizacji wszelkiego rodzaju obiektów kubaturowych na terenach o trudnych warunkach geotechnicznych (tereny podmokłe, skarpy, doliny),
 - unikanie przerywania podczas inwestycji naturalnych ciągów wodnych,
 - nawiązanie do struktur terenowych podczas projektowania terenów komunikacyjnych;
- podporządkowanie zagospodarowania terenów pod potrzeby prawidłowego funkcjonowania środowiska:
 - proces budowlany, prace ziemne przeprowadzać w sposób skoordynowany w celu uniknięcia przesuszania terenu i zmniejszenia erozji,
 - przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony gruntów najwyższych klas i gruntów organicznych;
- ograniczenia takich uciążliwości jak emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, nadmiernego poboru wody, niezgodnego z przepisami sposobu gromadzenia ścieków:
 - ograniczenie poboru z indywidualnych ujęć wody,
 - ochrona i wykorzystanie naturalnych zagłębień terenu, zwłaszcza podmokłych, istniejących stawów, starorzeczy oraz budowa sztucznych zbiorników wodnych do retencjonowania wód w tym podczyszczonych ścieków deszczowych i roztopowych,
 - zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji,
 - nakłady inwestycyjne na infrastrukturę techniczną: likwidacja bezodpływowych zbiorników do gromadzenia ścieków, rozbudowa systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
 - budowa ekranów akustycznych w celu minimalizacji zagrożenia hałasem,
 - ograniczenie działań związanych z wytwarzaniem pól elektromagnetycznych,
 - ochrona czystości rzek oraz jezior,
 - usprawnienie systemu melioracji wodnych,
 - ograniczać lokalizację (przede wszystkim na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz o znacznym udziale tej zabudowy) obiektów wymagających pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza – głównego źródła emisji ze źródeł

- technologicznych (zanieczyszczenia powodowane głównie przez zły stan techniczny zabezpieczeń),
- stopniową eliminację nieekologicznych źródeł ciepła (głównie z sektora komunalno – bytowego) powodujących tzw. rozproszoną emisję niską na rzecz ucieplwienia obszarów zwartej zabudowy w oparciu o sieć lokalnych systemów centralnego zaopatrzenia w ciepło, ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących: energię elektryczną, olej niskosiarkowy lub odnawialne źródła energii czy spalanie biomasy;
 - ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody:
 - ochrona terenów wodno – błotnych,
 - poprawa stanu czystości wód powierzchniowych,
 - ochrona i renaturalizacja ciągów i połączeń ekologicznych,
 - określenie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów wrażliwych na antropopresję,
 - rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków spacerowych pieszych w celu uniknięcia samowolnych wędrówek turystów, które prowadzą najczęściej do dewastacji terenów cennych pod względem przyrodniczym i kulturowym,
 - traktowanie lasów jako najważniejszego składnika równowagi ekologicznej i krajobrazu gminy,
 - zalesienia najsłabszych gleb,
 - zachowanie bogactwa i różnorodności krajobrazowej poprzez pozostawienie śródłądowych łąk, bagien, nieużytków i innych otwartych powierzchni,
 - szacuje się iż ruch na drodze krajowej zwiększy się, dlatego też w przyszłości trasy o natężeniu ruchu większym niż 10 tys. pojazdów na dobę, przecinające korytarze ekologiczne lub tereny leśne, powinny być grodzone siatką, w pozostałych miejscach winno się zastosować znaki ostrzegawcze;
 - ochrona powierzchni ziemi:
 - rekultywacja obszarów zdegradowanych i zdewastowanych (zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska),
 - likwidacja i rekultywacja nielegalnych wyrobisk,
 - racjonalne gospodarowanie gruntami (poprzez ustalenia opisane przy kierunkach zmian w przeznaczeniu terenów),

- zachowanie wartości przyrodniczych (poprzez ustalenia opisane w punktach powyżej),
- zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania (poprzez ustalenia opisane przy kierunkach zmian w przeznaczaniu terenów),
- ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania,
- utrzymanie jakości gleby i ziemi na istniejącym poziomie, a w przypadku przekroczenia wymaganych standardów doprowadzenie ich jakości (poprzez działania rekultywacyjne) co najmniej do wymaganej,
- zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem archeologicznych dóbr kultury, poprzez ustalenia opisane w rozdziale ochrony wartości kulturowych,
- wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, pasa zieleni izolacyjnej, celem eliminacji zwiększonej erozji gleb,
- zmniejszenie ryzyka skażenia gleby poprzez ograniczanie lokalizacji zakładów, wymagających pozwolenia na wytworzenie, gromadzenie i/lub transport odpadów oraz zakładów wymagających opracowania programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku;
- dla charakterystycznych form ukształtowania terenu – eksponowanych i identyfikowalnych w krajobrazie gminy obowiązują następujące zasady ochrony:
 - zachowanie ukształtowania naturalnych form rzeźby terenu za wyjątkiem potrzeb wynikających z realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych (w tym drogowych) służących obsłudze mieszkańców,
 - zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających naturalne formy rzeźby terenu i obniżających walory krajobrazowe, za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym, z utrzymaniem, budową, odbudową urządzeń wodnych oraz przedsięwzięć infrastrukturalnych (w tym drogowych) służących obsłudze mieszkańców,
 - zachowanie skarpy poprzez zakaz wprowadzania nowej zabudowy oraz wytyczania nowych dróg prostopadłych do skarpy,

- celu zabezpieczenia osuwisk wskazane jest wykonanie odpowiednich odprowadzeń wody z pól powyżej osuwisk oraz obsadzenie roślinnością (krzewy) odsłoniętych gruntów osuwiska,
- należy zinwentaryzować wskazane na załączniku graficznym potencjalne osuwiska,
- zachowanie i ochrona roślinności utrwalającej zbocza skarp oraz kształtowanie powiązań przyrodniczych w oparciu o formy rzeźby terenu,
- realizacja zagospodarowania z priorytetem zachowania i wyeksponowania naturalnych elementów krajobrazu w kompozycjach urbanistycznych i przestrzennych;
- ochrona zasobów wód podziemnych:
 - budowa i rozbudowa systematyczna sieci kanalizacyjnej,
 - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych kanalizacją,
 - wspieranie i egzekwowanie programów racjonalnej gospodarki ściekowej,
 - odprowadzanie ścieków sanitarnych do istniejących i projektowanych kanalizacji, a stamtąd do oczyszczalni ścieków,
 - odprowadzanie wód deszczowych do gruntu w granicach poszczególnych działek, na terenach zabudowy mieszkaniowej o niskim i średnim wskaźniku intensywności w zależności od warunków gruntowo-wodnych w obszarze wiejskim gminy, na terenie miasta funkcjonuje kanalizacja deszczowa,
 - określenie w planach miejscowych zasad zagospodarowania – między innymi znaczny udział powierzchni biologicznie czynnej - zapewniających gromadzenie, przechowywanie i powolny odpływ wód opadowych i roztopowych,
 - w strefach: bezpośredniej i pośredniej ochrony wód należy stosować przepisy odrębne;
- ochrona przed polami elektroenergetycznymi:
 - zachowanie cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej, w tym ochronę obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, realizowane poprzez ustalenia opisane w podrozdziałach powyżej (system przyrodniczy, obszary i obiekty ochrony przyrody),
 - zapobieganie zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody oraz abiotycznych elementów środowiska, realizowane poprzez ustalenia opisane w podpunktach powyżej;

- ochrona przed hałasem:
 - należy dążyć do poprawy istniejącego stanu zgodnie z obowiązującymi standardami, na etapie planowania, projektowania i eksploatacji systemu transportowego,
 - należy zmodernizować ulice i stosować takie rozwiązania techniczne jak np. nawierzchnie o niskich emisjach hałasu od kół pojazdu lub ekrany akustyczne,
 - zwiększanie konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego.

Na obszarze Gminy Golub-Dobrzyń nie występują uzdrowiska.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Obiekty i obszary zabytkowe, objęte ochroną prawną

Spośród obiektów, terenów i obszarów o wartościach zabytkowych i kulturowych, znajdujących się na terenie gminy Golub-Dobrzyń część objęta jest ochroną prawną, poprzez wpis do rejestru zabytków, a część ujęta w ewidencji konserwatorskiej i wskazana do objęcia ochroną ustaleniami w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568, z późniejszymi zmianami, w tym zmianą z dnia 18 marca 2010 r. – Dz.U. 2010 nr 75 poz. 474).

4.2. Obiekty i tereny wpisane do rejestru zabytków

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajdują się obiekty i tereny, objęte ochroną konserwatorską na mocy wpisu do rejestru zabytków. Wszelkie działania przy tychże obiektach wymagają pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4.3. Obiekty i tereny ujęte w ewidencji zabytków

W stosunku do obiektów sakralnych, architektury, budownictwa oraz techniki i kultury materialnej znajdujące się na terenie gminy Golub-Dobrzyń (ujęte w ewidencji konserwatorskiej) w niniejszym Studium postuluje się o :

- wpisanie do rejestru zabytków dobrze zachowanych obiektów i terenów o wartościach zabytkowych;
- wykonanie korekty stref ochrony konserwatorskiej i zasad ochrony w ich obrębie oraz uzupełnienie zasad ochrony dla poszczególnych rodzajów obiektów i terenów o wartościach zabytkowych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych.

4.4. Zasady ochrony w obrębie stref ochrony konserwatorskiej

W celu ochrony wartości środowiska kulturowego gminy Golub-Dobrzyń wyznacza się następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- Strefa ochrony ekspozycji „E” zabytkowych i historycznych założeń pałacowo- i dworsko-parkowych, założeń podworskich wpisanych do rejestru zabytków oraz układów ruralistycznych wsi i osad o zachowanym układzie przestrzennym i zabudowie o wartościach zabytkowych. W obrębie strefy „E” obowiązują następujące zasady ochrony:
 - zalecenie porządkowania lub usunięcia substandardowej zabudowy z obszaru,
 - sukcesywna likwidacja lub przebudowa obiektów dysharmonizujących,
 - nie dopuszczenie do budowy obiektów, których wysokość mogłaby stanowić przesłonę widokową i dysonans w krajobrazie kulturowym,
 - stosowanie przesłon widokowych z zieleni wysokiej, w przypadku konieczności wytworzenia przesłon dla obiektów istniejących, stanowiących dysonans przestrzenny,
- Strefa ochrony archeologicznej „OW”- obejmująca rozpoznane i potencjalne obszary występowania nieruchomych zabytków archeologicznych. Zasady ochrony archeologicznej w obrębie nieekspozowanych zabytków archeologicznych powinny sprowadzać się do warunku nałożonego na osobę lub jednostkę zamierzającą prowadzić prace ziemne w obrębie zabytków archeologicznych;
- Strefa ochrony archeologicznej grodziska wczesnośredniowiecznego „W” – na terenie strefy powinna być zakazana wszelka działalność budowlana. Wykluczona jest tam jakakolwiek ingerencja w substancję zabytku.

4.5. Ochrona poszczególnych rodzajów obiektów, terenów i obszarów o wartościach zabytkowych, kulturowych i krajobrazowych

4.5.1. Nieruchome zabytki archeologiczne

Należą do nieruchomych zabytków archeologicznych nieekspozowanych w terenie jak wskazano na rysunku studium, gdzie ingerencja w substancję nieruchomego zabytku archeologicznego jest możliwa pod warunkiem przeprowadzenia archeologicznych badań wykopaliskowych, wyprzedzających realizację inwestycji. Ponadto wszystkie prowadzone na terenie gminy działania inwestycyjne w obrębie nieruchomych zabytków archeologicznych powinny być poprzedzone nadzorem archeologicznym.

4.5.2. Wsie i osady o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych

Ochronie podlegają elementy historycznej struktury przestrzennej: układ przestrzenny, zabudowa o cechach tradycyjnych, budowle sakralne, tereny cmentarzy oraz charakterystyczne elementy naturalnego krajobrazu, tworzące z w/w kompozycję architektoniczno-krajobrazową.

Dla wsi, w których przewidziana jest budowa obiektów lub zespołów obiektów budowlanych należy opracować plany zagospodarowania przestrzennego terenu w celu zapewnienia właściwej integracji przestrzennej i funkcjonalnej projektowanych i istniejących, o wartości kulturowej, elementów zagospodarowania.

Nowe obiekty budowlane i związane z nimi urządzenia winny być zaprojektowane w formach architektonicznych dostosowanych do krajobrazu i otaczającej zabudowy.

4.5.3. Założenia dworsko- i pałacowo-parkowe oraz założenia podworskie oraz zespoły młyńskie

Wykaz zespołów przedstawiono w części tekstowej dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium. Tereny parków dworskich lub ich tereny i założenia zieleni komponowanej zajmują część obszaru gminy. Dla terenów tych proponuje się następujące ustalenia:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego, zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń oraz ochrona i pielęgnacja drzewostanu i zachowanie oraz renowacja cennych historycznie obiektów zabytkowych;
- dopuszcza się wprowadzanie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, w szczególności ścieżki, oświetlenie, architekturę ogrodową itp.;
- ochrona dworów poprzez konserwację zachowanych elementów zabytkowych, odtworzenie na podstawie dokumentów archiwalnych, przekazów itp. zniszczonych elementów architektonicznych, uwzględnienie przy adaptacji obiektów pierwotnego czytelnego układu, historycznego kształtu bryły, przy uwzględnieniu stosowanych badań architektonicznych w celu uzyskania wytycznych konserwatorskich do planowanych w tych obiektach zmian;
- zakaz podziałów geodezyjnych niezgodnych z historyczną parcelacją gruntów;
- zakaz lokalizacji na terenie parku i w jego sąsiedztwie inwestycji uciążliwych i mogących potencjalnie wpływać na środowisko przyrodnicze;
- zakaz znaczących ingerencji w rzeźbę terenu;

- zakaz lokalizacji nadziemnej infrastruktury technicznej;
- zakaz ingerencji w warunki wodno-gruntowe mogących negatywnie wpłynąć na stan zachowania zabytku w szczególności drzewostanu parkowego.

4.5.4. Obiekty sakralne

Kościoły i kaplice oraz cmentarze wszystkich wyznań, czynne i zamknięte – jako obiekty o szczególnej wartości zabytkowej i walorach krajobrazowych, a ponadto kościoły – jako dominanty architektoniczne, cmentarze jako miejsca pamięci i pomniki historii, podlegają bezwzględnej ochronie.

Ponadto w stosunku do cmentarzy (obejmują zarówno te czynne i nieczynne) obowiązują następujące ustalenia:

- zabronione jest sytuowanie wszelkich obiektów budowlanych i urządzeń tymczasowych, które nie są ściśle związane lub kolidują z planowaną podstawową funkcją terenu;
- ustala się obowiązek dostosowania realizowanych elementów zagospodarowania skalą, jakością i charakterem do pełnionych funkcji, krajobrazu, architektury istniejącego i planowanego otoczenia,
- dopuszcza się zabudowę o charakterze architektury ogrodowej, związanej z podstawową funkcją terenu (kaplice) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki) a także ogrodzenia;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;
- dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi;

Ochronie podlegają także kapliczki i figurki, w sensie ich lokalizacji i formy przestrzennej, będące przejawem kultu religijnego i tradycji.

4.5.5. Obiekty techniki i kultury materialnej

Są to obiekty przemysłowe, jak: młyny, a także linia kolejowa wraz z zabudową i całą substancją budowlaną (np. typu wiadukt, przepusty itp.), infrastrukturą komunikacyjną, trakcyjną i towarzyszącą im zielenią, system schronów - podlegają ochronie. Ochronie podlega również starodrzew rosnący na terenie i w sąsiedztwie obiektów o wartości kulturowej oraz założenia

zieleni komponowanej towarzyszącej ww. obiektom, a wobec założeń zieleni komponowanej – stosowanie zasad ochrony, analogicznych jak wobec parków w obrębie założeń dworsko- i pałacowo-parkowych oraz założeń podworskich.

Obiektami kultury materialnej są także dawne trakty drogowe, objęte ochroną w sensie ich przebiegu i towarzyszących im zadrzewień. Powinny być zachowane w maksymalnym stopniu, jako jedne z elementów historycznego wizerunku krajobrazu kulturowego gminy.

4.5.6. Obiekty architektury i budownictwa

Obiekty architektury i budownictwa winny być utrzymywane w dobrym stanie. Powyższe dotyczy również budynków gospodarczych w zespołach dworsko-parkowych i folwarkach oraz towarzyszących szkołom, plebaniom, w obrębie zagród itp. Ochronie podlega również starodrzew rosnący w sąsiedztwie obiektów o wartości kulturowej i założenia ogrodowe i zieleni komponowanej towarzyszącej zabudowie (m.in. przy plebaniach, szkołach itd.), a wobec założeń zieleni komponowanej – stosowanie zasad ochrony, analogicznych jak wobec parków w zespołach dworsko - parkowych oraz folwarkach.

Zabudowa mieszkalna, drewniana i murowana o cechach tradycyjnych charakterystycznych dla miejsca i regionu winna być zachowana i stanowić inspirację do kształtowania nowej zabudowy. Dopuszcza się wymianę zabudowy, której stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ludzi i mienia.

Przy odtwarzaniu zabudowy należy kierować się zasadą, że nowy budynek powinien usytuowaniem, gabarytem, kształtem i pokryciem dachu nawiązywać do poprzedniego. W lokalizacji nowej zabudowy należy uwzględniać sąsiedztwo obiektów o wartości kulturowej - nowe budynki nie mogą być sytuowane w sposób degradujący istniejącą, tradycyjną zabudowę a ich forma architektoniczna winna być dostosowana do otaczającej zabudowy i krajobrazu.

4.6. Działania gminy na rzecz ochrony zasobów kulturowych

Wobec ochrony zasobów kulturowych gminna powinna respektować następujące zasady działania:

- bezwzględne przestrzeganie stref ochrony konserwatorskiej (oznaczonych na rysunku Studium);
- wnioskowanie tworzenia nowych stref ochrony konserwatorskiej;
- utworzenie kompletnej ewidencji obiektów (architektury, zabytków techniki, krajobrazów komponowanych, obiektów archeologicznych) o znacznych walorach zabytkowych;
- przeprowadzenie aktualizacji ewidencji parków wiejskich na terenie gminy;

- tworzenie długofalowych projektów zagospodarowania obszarów o dużych wartościach kulturowych;
- harmonijne wkomponowanie w krajobraz obiektów nowych (zwłaszcza związanych ze strefą gospodarczą i użyteczności publicznych) znacznie odbiegających od modelu zabudowy tradycyjnej;
- czynne wspieranie przez gminę działań zmierzających do utrzymania lub przywrócenia jak najlepszego stanu terenom i obiektom o wysokiej wartości kulturowej lub zabytkowej wskazanym przez instytucje powołane do opieki na danym terenie;
- kontynuacja form zabudowy tradycyjnej w zabudowie współczesnej;
- unikanie zabudowy wielkogabarytowej w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów i zespołów zabytkowych;
- tworzenie neutralnych pasów zieleni (filtrów) wokół zespołów o szczególnej wartości w oparciu o wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej;
- przeciwdziałanie samowoli budowlanej, a zwłaszcza dotyczącej prac przy obiektach zabytkowych;
- zharmonizowanie tzw. małej architektury z istniejącymi formami zabudowy oraz prawidłowe wkomponowanie poszczególnych obiektów w obszary o dużych walorach krajobrazowo – kulturowych.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. Komunikacja drogowa

Nadrzędny układ drogowy będzie stanowić droga krajowa nr 15. Trochę niekorzystne jest peryferyjne położenie tej drogi w układzie komunikacyjnym gminy. Jako docelowe rozwiązanie przewiduje się o dostosowanie drogi krajowej nr 15 do parametrów drogi głównej ruchu przyspieszonego GP o przekroju dwujezdniowym. Sposób powiązań komunikacyjnych terenów przyległych z drogą krajową nr 15 przewidzieć w taki sposób, aby zachowane zostały ograniczenia dostępności bezpośredniej wymagane odległościami pomiędzy sąsiednimi skrzyżowaniami. W tym celu ograniczenie jest liczby skrzyżowań i zjazdów, przewidywanie obsługi terenów poprzez istniejące i projektowane drogi niższych kategorii. Wskazane jest przeprowadzenie analizy ilości niezbędnych włączeń dróg niższych kategorii do drogi krajowej klasy głównej ruchu przyspieszonego GP.

Ze względu na niekorzystne peryferyjne położenie drogi krajowej nr 15 w układzie komunikacyjnym gminy do nadrzędnego układu zaliczono drogi wojewódzkie (drogi nr 534, 548, 554). Podstawowy układ stanowić będą drogi powiatowe – wyszczególnione w części tekstowej dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium i oznaczone na rysunku niniejszego studium. Natomiast drogi gminne będą pełnić rolę uzupełniającego układu drogowego.

Z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania obszarów rozwojowych ważne jest zabezpieczenie obsługi komunikacyjnej tychże obszarów.

Ponadto proponuje się następujące ustalenia:

- dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych i urządzeń technicznych związanych z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzeń związanych z potrzebami zarządzania ruchem;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z podstawową funkcją drogi, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ostateczne rozstrzygnięcie klasy drogi powinno nastąpić na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania;
- obowiązuje zakaz lokalizacji budynków, budowli i urządzeń z wyłączeniem urządzeń infrastruktury technicznej, niezwiązanych z podstawowym przeznaczeniem terenu;
- dopuszcza się realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej związanych z obsługą techniczną drogi – odwodnienia, oświetlenia itp., na warunkach zarządcy drogi

w porozumieniu z gestorami sieci;

- parametry techniczne dróg wyznacza się na podstawie przepisów odrębnych oraz proponuje się minimalną szerokość projektowanych dróg wewnętrznych 10,0 m;
- dopuszcza się realizację ciągów pieszo – rowerowych;
- dla drogi krajowej nr 15 należy przewidzieć rezerwę terenu dla rozbudowy drogi do klasy technicznej drogi głównej ruchu przyspieszonego GP o przekroju dwujezdniowym;
- tereny zarezerwowane pod poszerzenie drogi krajowej nr 15, nie wykorzystane do jej realizacji w miejscowym planie zagospodarowania należy przeznaczyć na powiększenie funkcji sąsiedniej.

Prognozuje się, że na obsługę komunikacyjną terenów gminy położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Golubia-Dobrzynia, w część południowej (miejscowości Ruziec, Wygoda, Zaręba), będzie miała projektowana obwodnica miasta Golub-Dobrzyń w ciągu drogi wojewódzkiej. Przebieg jej oznaczono na rysunku studium.

5.2. Komunikacja kolejowa

Przyjmuje się utrzymać ciągłość przestrzenną i nieczynną linię kolejową nr 209 Brodnica – Bydgoszcz. Zgodnie z kierunkami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego linia kolejowa nr 209 przewidziana jest do przebudowy i przystosowania jej do ruchu z prędkością 120 km/h. Zaproponowano lokalizację przystanków w ciągu linii kolejowej. Lokalizacje dotyczą miejscowości Ostrowite, Gałczewo i Wrocki zgodnie z rysunkiem studium. Z uwagi na sprawność handlową nowego taboru kolejowego ustala się możliwość zagęszczenia przystanków kolejowych w miejscowości Ostrowite.

5.3. Gospodarka wodno-ściekowa

5.3.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę pitną dla mieszkańców gminy Golub-Dobrzyń będzie realizowane z istniejących ujęć wody w Gałczewku, Wrockach i Nowej Wsi. Zachowuje się istniejące ujęcia wody. Zakłada się ich modernizację, automatyzację dla dostosowanie ich do zmieniających się przepisów i standardów. Nie wykorzystywane i nieudokumentowane zasoby wód podziemnych czwartorzędowych i kredowych powinny zostać udokumentowane i zbilansowane i stanowić rezerwę zasobów czystych wód podziemnych na okres kierunkowy.

W zależności od tempa rozwoju przestrzennego gminy, dla zachowania odpowiednich ciśnień w sieci przewiduje się realizację kolejnych odcinków sieci wodociągowej. Dla terenów rozwojowych przewiduje się lokalizację sieci wodociągowych o średnicach wynikających z odpowiednich norm, przepisów i standardów, przy czym lokalizacja tych tras powinna być przewidziana w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto do zadań służących poprawie jakości zaopatrzenia gminy w wodę należy:

- zapewnienie wszystkim mieszkańcom wody na cele bytowo-socjalne, o jakości spełniającej wymagane przepisami normy i standardy;
- utrzymanie wysokiego stopnia pewności dostawy wody w warunkach normalnych i w sytuacjach awaryjnych i zagrożenia kryzysowego;
- poprawa stanu technicznego sieci dla zminimalizowania jej awaryjności, zapobiegania stratom wody i uniknięcia wtórnego zanieczyszczenia;
- racjonalizacja gospodarki wodnej;
- kontynuacja budowy sieci wodociągowej na terenie nadal nieuzbrojonym;
- kontynuacja budowy przyłączy do budynków;
- rozbudowa ujęcia wody, z modernizacją stacji uzdatniania – dotyczy ujęcia wody w Nowej Wsi.

5.3.2. Odprowadzanie ścieków

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych będzie realizowane w oparciu o zbiorczy system kanalizacji sanitarnej ze zlokalizowanymi oczyszczalniąmi ścieków w miejscowościach Ostrowite, Wrocki i Sokołowo.

Zachowuje się istniejące oczyszczalnie ścieków w Ostrowitem, Wrockach i Sokołowie. Dopuszcza się wszelkie niezbędne inwestycje w granicach oczyszczalni.

Istnieje konieczność zachowania istniejących sieci kolektorów, kanałów i rurociągów tłocznych wraz z obiektami towarzyszącymi np. za pomocą przepompowni i przelewami, z dopuszczeniem ich rozbudowy i modernizacji.

Przewiduje się lokalizację nowych kolektorów służących odciążeniu istniejącej sieci kanalizacyjnej, modernizację istniejących kolektorów, przepompowni, przelewów i rurociągów tłocznych związanych z transportowaniem ścieków komunalnych z poszczególnych terenów zainwestowanych i tych zarezerwowanych pod zabudowę. Trasy projektowanych kolektorów i lokalizacja obiektów inżynierskich, dobór średnic z nimi związanych będą wyznaczone na etapie sporządzenie odpowiednich projektów budowlanych.

Bardzo ważnym zadaniem jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w celu ochrony gleby i wód podziemnych przed skażeniem lokalnymi szambami oraz poprawy warunków sanitarnych mieszkańców.

Dla obszarów istniejącej i projektowanej zabudowy zakłada się konieczność budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej z włączeniem jej do istniejącego i projektowanego układu. Należy zaplanować kanalizację rozdzielczą ułożoną w pasach rozgraniczających dróg, których przebieg będzie dostosowany do projektowanego układu komunikacyjnego oraz do planowanej zabudowy.

W stosunku do rozproszonej zabudowy zagrodowej gospodarka ściekowa będzie realizowana w oparciu o przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe.

Należy wskazać również na możliwości jakie stwarza umiejscowienie oczyszczalni ścieków w mieście Golub-Dobrzyń. Mogłaby ona objąć swym zasięgiem gminne tereny podmiejskie.

5.4. Elektroenergetyka

Zakłada się, że wraz z rozwojem nowoprojektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej, dla pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną niezbędna będzie modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci elektroenergetycznej. W związku z rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności dopuszcza się lokalizację potencjalnych Głównych Punktów Zasilania GPZ. Lokalizację potencjalnych GPZ – ów należy przewidzieć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto w omawianym zakresie należy podjąć następujące działania:

- budowa linii średniego i niskiego napięcia;
- budowa nowych odcinków sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych;
- realizacja stacji transformatorowych na terenach zainwestowanych, wynikająca ze zwiększonego obciążenia;
- poprawa stanu technicznego.

Planowane lokalizacje nowych linii elektroenergetycznych powinno nastąpić na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Sieć najwyższych napięć 400 kV oraz sieć rozdzielcza wysokiego napięcia – 110 kV, mieszcząca się na terenie gminy wykonana jest za pomocą elektroenergetycznych linii napowietrznych, charakteryzujących się strefami oddziaływania pola elektromagnetycznego mającymi znaczny

wpływ na sposób zainwestowania terenów, na których jest wybudowana. Na terenach planowanego zainwestowania oraz terenach intensywnej zabudowy istniejącej, celowe jest rozważenie możliwości przebudowy linii napowietrznych na linie elektroenergetyczne kablowe – podziemne. Ponadto na rysunku studium wyznaczono pasy technologiczne dla sieci elektroenergetycznych związane z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenów.

Linie i stacje elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć emitują pole elektromagnetyczne niejonizujące o częstotliwości 50 Hz. Lokalizowanie tych obiektów oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku muszą być zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi.

5.5. Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych

Na terenie gminy Golub – Dobrzyń w terenach rolnych, dopuszcza się lokalizację odnawialnych źródeł energii. Na rysunku studium oznaczono istniejące elektrownie wiatrowe wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu. Strefy te należy zwiększyć w przypadku stwierdzenia, na podstawie badań porealizacyjnych, iż nie zapewniają one jak najwyższego stanu akustycznego środowiska.

W miejscowości Handlowy Młyn zlokalizowano elektrownie wodną wraz z jazem na rzece Wawrzonce, która jest jednym z odnawialnych źródeł energii. Ponadto na odcinkach rzek wpadających do rzeki Drwęcy, z wyłączeniem terenów leśnych i rezerwatów przyrody, dopuszcza się lokalizację małych elektrowni wodnych po dokonaniu oceny potencjału hydroenergetycznego oraz oceny wpływu na środowisko.

Zaleca się również stosowanie kolektorów słonecznych do pozyskania energii dla potrzeb uzyskania ciepłej wody i do ogrzewania pomieszczeń w gospodarstwach domowych. Rozwój technologii wykorzystania odnawialnych źródeł energii stwarza szanse dla społeczności lokalnej oraz lokalnych inwestorów na uzyskanie pewnej niezależności energetycznej, rozwoju lokalnego oraz proekologiczną modernizację i decentralizację sektora energetycznego gminy.

5.6. Gazownictwo i ciepłownictwo

5.6.1. Gazownictwo

Kierunki rozwoju sieci gazowych winny stwarzać możliwości kompleksowego rozwiązania problemu dostarczania wystarczającej ilości energii i ciepła mieszkańcom i podmiotom gospodarczym, wykorzystując do tego istniejący system sieci ciepłowniczej i gazowej.

Zgodnie z kierunkami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego przez teren gminy Golub-Dobrzyń przewiduje się budowę gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 Wąbrzeźno-Brodnica wraz ze stacją redukcyjną.

Lokalizacja projektowanego gazociągu winna być uściślona poprzez wykonanie specjalistycznych opracowań, a jego realizacja poprzez sporządzenie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Planowane gazociągi wymagają zachowania stref kontrolowanych o szerokościach zgodnych z obowiązującymi przepisami.

Gazyfikacja realizowana powinna być w projektowane sieci gazowe. Budowa ma na celu podłączenie odbiorców znajdujących się w zasięgu obsługi tejże sieci, względnie podłączenie odbiorców projektowanych terenów stanowiących rezerwy inwestycyjne gminy Golub-Dobrzyń. Przy znacznym wzroście zapotrzebowania na gaz przewiduje się zwiększenie przepustowości stacji gazowej.

5.6.2. Ciepłownictwo

Jednym z kierunków polityki energetycznej i ekologicznej państwa jest ciągle zmniejszanie zużycia energii pierwotnej dla celów komunalnych i mieszkaniowych oraz zastępowanie jej energią odpadową i odnawialną. Takimi działaniami mogą być:

- wykorzystanie biogazu i ciepła ze ścieków oczyszczalni;
- wykorzystanie odpadów komunalnych do celów energii cieplnej;
- wykorzystanie biomasy do ogrzewania budynków;
- wykorzystanie ciepła niskopotencjalnego odpadowego i ze środowiska za pomocą pomp ciepła dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody.

Rozwój ciepłownictwa powinien uwzględniać rozwój urbanistyczny gminy Golub-Dobrzyń, jak i również wiele innych czynników takich jak polityka ekologiczna państwa, ceny nośników energii, ochrona środowiska (w tym likwidacja kotłowni węglowych), zmniejszenie energii związanej z postępem technicznym.

5.7. Telekomunikacja

W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łącz telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu np. za pomocą sieci Hotspotów.

Szczegółowe zasady lokalizacji obiektów infrastruktury sieciowej na terenach planowanej zabudowy zostanie określona w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rozwój obszarów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej oraz przewidywany wzrost poziomu życia mieszkańców tworzą także dynamiczny rynek konsumentów usług dla systemów telefonii cyfrowej komórkowej. Lokalizacja, wiążących się z systemami telefonii komórkowej, systemów typowych bazowych stacji przekaźnikowych (BTS) będzie określona w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na wniosek zainteresowanych operatorów.

5.8. Gospodarka odpadami

Głównym celem nadrzędnym polityki w zakresie gospodarowania odpadami (zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego) jest zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów u źródła, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów.

W zakresie gospodarki odpadami istnieje pilna potrzeba podjęcia działań, które umożliwiłyby sukcesywny rozwój systemu selektywnej zbiórki, recyklingu i utylizacji odpadów komunalnych. Bardzo istotne i niezbędne będzie wdrożenie nowych technologii, dzięki którym nastąpi zmniejszenie szkodliwości i redukcja ilości odpadów przemysłowych.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń w miejscowości Białkowo zlokalizowane jest składowisko odpadów. Zgodnie z ustaleniami Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego przewidywane termin zakończenia eksploatacji składowiska wyznaczono po 2012 roku.

Priorytetowe działania powinny obejmować:

- systematyczne zwiększanie poziomu odzysku i recyklingu odpadów komunalnych;
- budowę instalacji do odzysku i utylizacji odpadów medycznych, przemysłowych i komunalnych;
- utworzenie punktów gromadzenia odpadów problemowych w celu wydzielania odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych;

Lokalizacja instalacji do odzysku i utylizacji odpadów komunalnych powinna być przesądzona na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Warto również podjąć kwestię likwidacji i zabezpieczenia tzw. dzikich składowisk oraz prowadzić stały monitoring zanieczyszczeń, w celu zapobiegania ich tworzeniu.

Ponadto ważnymi aspektami są:

- edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi;
- uwzględnienie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych;
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Na terenie składowiska w Białkowie znajduje się sortownia odpadów.

Dnia 1 stycznia 2012 roku weszła w życie zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. W wyniku tych zmian powstają nowe Wojewódzkie Plany Gospodarki Odpadami sporządzane na okres 6 lat z perspektywą do 12 lat. Niniejszy plan zakłada utworzenie systemu rozwiązań regionalnych tzw. Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi, w ramach których funkcjonować winny wszelkie niezbędne urządzenia i instalacje, w tym istniejące na terenie województwa składowiska odpadów, spełniające w zakresie technicznym kryteria najlepszej dostępnej techniki i posiadające przepustowość wystarczającą do przyjmowania i przetwarzania odpadów. Gminę Golub-Dobrzyń zakwalifikowano do Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Świecko – Wąbrzeskiego. W regionie funkcjonować będą instalacje regionalne w Osnowie I (gmina Chełmno), Osnowie II (gmina Chełmno) i Niedźwiedziu (gmina Dębowa Łąka). Instalacja regionalna Osnowo I będzie pełnić funkcje składowiska komunalnego. W instalacji regionalnej Osnowo II będą przetwarzane zmieszane odpady komunalne metodą mechaniczno – biologiczną i odpady zielone i inne bioodpady oraz wytwarzane produkty o właściwościach nawozowych lub środki wspomagające uprawę roślin. W instalacji regionalnej Niedźwiedź będą przetwarzane zmieszane odpady komunalne metodą mechaniczno – biologiczną i odpady zielone i inne bioodpady oraz

wytwarzane produkty o właściwościach nawozowych lub środki wspomagające uprawę roślin oraz będzie funkcjonować składowisko komunalne. Zgodnie z powyższymi ustaleniami składowisko odpadów w Białkowie będzie funkcjonować do czasu wypełnienia.

Ponadto w miejscowości Sokołowo znajdował się nieczynny mogilnik, który jest specjalnym rodzajem składowiska do przechowywania niebezpiecznych substancji. W 2010 roku został zlikwidowany, a teren poddano rekultywacji.

W miejscowości Olszówka funkcjonuje zakład Hetman, który zajmuje się utylizacją odpadów zwierzęcych szczególnego, wysokiego i niskiego ryzyka. Utylizacja dotyczy zwierząt padłych, odpadów poubojowych i żywieniowych. Zakład jest wpisany przez Głównego Lekarza Weterynarii na listę zakładów utylizacyjnych. Może przetwarzać odpady szczególnego i wysokiego ryzyka. Spełnia warunki unijne. Wyposażony jest w profesjonalne środki transportu i nowoczesne linie technologiczne. Należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym na terenie gminy Golub-Dobrzyń zaliczono:

- rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej w gminie;
- rozbudowa i modernizacja ujęć wody w Nowej Wsi, Nowogrodzie, Gałczewie, Wrockach;
- przebudowa dróg gminnych;
- budowa hali gimnastycznej w Lisewie i Węgersku;
- modernizacja świetlicy wiejskiej w Białkowie;
- budowa chodników dla pieszych w ciągach dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich;
- rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych;
- modernizacja oczyszczalni ścieków w gminie z dostosowaniem do nowych technologii.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy Golub-Dobrzyń zaliczono:

- modernizacja, przebudowa drogi krajowej nr 15 do klasy technicznej drogi głównej ruchu przyspieszonego;
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 548 Stolno – Wąbrzeźno – Pląchoty;
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 554 Sierakowo – Kikół;
- przebudowa drogi wojewódzkiej 569 Golub-Dobrzyń – Dobrzejewice;
- modernizacja linii kolejowej nr 209 Brodnica – Bydgoszcz wraz z lokalizacją przystanków kolejowych na tej linii;
- budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 Brodnica – Wąbrzeźno;
- budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 – DN 315 Kowalewo Pomorskie – Golub-Dobrzyń;
- odbudowa jazu na rzece Wawrzonce;
- utworzenie parku kulturowego Doliny Drwęcy zgodnie z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- przebudowa dróg powiatowych;

- wspieranie działań konserwatorskich dla zachowania obiektów sakralnych oraz zespołów dworsko-parkowych;
- modernizacja urządzeń melioracji wodnych.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIE SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M² ORAZ PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Obecnie na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto plany miejscowe sporządza się, dla:

- realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
- dla obszarów uzdrowisk i ochrony uzdrowiskowej – zgodnie z przepisami ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskowej i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych;
- obszary rolne i leśne, w przypadku zmiany przeznaczenia tych gruntów na cele inne niż rolne i leśne można uzyskać w drodze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych
- w przypadku utworzenia parku kulturowego – zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości

W gminie Golub-Dobrzyń nie określono obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości. Uzależnione to jest od szczegółowego określenia przeznaczenia terenu oraz powierzchni i kształtu działki inwestycyjnej. Propozycje scaleń i podziałów poprzez wyznaczenie granic działek odbywać się będzie w miejscowych planach zagospodarowania

przestrzennego i odpowiednich decyzjach administracyjnych. Ponadto na terenach oraz przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków na podział działek lub ich scalenie należy uzyskać pozwolenie Kujawsko – Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w formie decyzji administracyjnej.

8.3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie wyznacza się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

8.4. Obszary przestrzeni publicznej

Warto zadbać o stworzenie ciekawych przestrzeni publicznych, które sprawiłyby lepszy odbiór gminy przez mieszkańców, użytkowników, jak również mogłyby stanowić wizytówkę gminy Golub-Dobrzyń. Przestrzenie te należy wyeksponować i sprawić by stały się miejscami o ciekawych walorach architektonicznych.

Rozwój gospodarczy gminy Golub-Dobrzyń wymusza wyznaczenie nowych terenów rozwojowych, zarówno w dziedzinie gospodarczej, usługowej, produkcyjnej, jak i mieszkaniowej. Obszary o szczególnym przeznaczeniu wymagają sporządzenia miejscowych planów, które umożliwią ich prawidłowe zagospodarowanie i funkcjonowanie oraz niezbędną ochronę środowiska.

Potencjalnymi obszarami ogólnie dostępnych przestrzeni publicznych mogą być zlokalizowane w miejscowościach Ostrowite, Podzamek Golubski czy Paliwodzizna.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

W oparciu o priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego gminy sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają następujące obszary:

- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej z usługami w miejscowościach Ostrowite, Wrocki, Karczewo, Gałczewo, Gałczewko, Antoniewo, Handlowy Młyn, Zaręba, Paliwodzizna, Sadykierz, Węgiersk, Nowogród, Macikowo, Lisewo, Nowa Wieś, Cieszyny wyznaczone na rysunku studium;
- tereny rozwoju zabudowy usługowej przy drodze krajowej nr 15 w miejscowości Karczewo wyznaczony na rysunku studium;
- tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej, składowej z usługami w miejscowościach Wrocki (przy drodze krajowej nr 15), Białkowie oraz Nowej Wsi wyznaczone na rysunku studium;
- tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej w miejscowościach Kujawa, Białkowie, Paliwodziźnie, Kamiennym Smugu wyznaczone na rysunku studium;

Od czasu uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń sporządzono już plany miejscowe dla części obszarów wymagających sporządzenia tych planów. Sporządzone plany nie obejmują często w całości postulowanego przez obecne studium obszaru. Należy zatem dążyć do objęcia planami pozostałych terenów określonych w niniejszej zmianie Studium.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzane będą wedle rozwoju i potrzeb społeczności lokalnej. Na aktualnym etapie prac planistycznych nie określa się ściśle obszarów, które przesądzałyby o zamiarze sporządzenia stosownych planów miejscowych.

10. KIERUNKI ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zasady jej funkcjonowania powinny wyrażać się m.in. poprzez:

- stymulowanie rozwoju wszystkich form przedsiębiorczości, a w szczególności branż o strategicznym dla rozwoju gminy znaczeniu np. przetwórstwa-rolnego; w tym rolno-spożywczego i owocowo-warzywnego;
- ochronę obszarów o najlepszych warunkach fizjograficznych dla rolnictwa przed przeznaczeniem na cele nierolnicze;
- przeznaczanie obszarów o wysokich spadkach (zagrożenie erozyjne) oraz w stref wododziałowych do zadrzewień i zakrzewień;
- wyłączenie z produkcji rolnej gruntów najniższych klas bonitacyjnych celem przeznaczenia ich do zalesienia lub zagospodarowania rekreacyjnego;
- wprowadzanie kierunków produkcji optymalnych w istniejących warunkach lokalnych i najbardziej efektywnych;
- aktywizację rolników na rzecz tworzenia grup marketingowych, producenckich i rozwoju nowoczesnej spółdzielczości;
- rozwijanie agroturystyki jako szansy zaktywizowania gospodarki rolnej na obszarach atrakcyjnie położonych;
- propagowanie form, metod i zasad prowadzenia nowoczesnej gospodarki rolnej, w tym gospodarki ekologicznej poprzez działalność ukierunkowaną na fachowe doradztwo, organizowanie szkoleń;
- zwiększanie konkurencyjności lokalnych produktów rolnych;
- propagowanie rolnictwa wielofunkcyjnego, wielozadaniowego o alternatywnych funkcjach w stosunku do tradycyjnego poprzez wzrost udziału usług i drobnej wytwórczości;
- rozwijanie nowoczesnych systemów energetycznych, w tym elektrowni wiatrowych jako dodatkowe źródło dochodów gospodarstw rolnych z tytułu dzierżawy gruntów;
- stymulowanie rozwoju infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim kształtowanie właściwej gospodarki wodno-ściekowej (pozyskiwanie funduszy Unii Europejskiej na realizację zadań infrastrukturalnych);
- ograniczenie i przeciwdziałanie degradacji i zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego wynikającego z prowadzenia działalności rolniczej;

- stwarzanie warunków do podnoszenie poziomu kwalifikacji i wykształcenia ludności rolniczej.

Rozwój leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz zasady jej funkcjonowania powinny wyrażać się m.in. poprzez:

- dążenie do wzrostu poziomu lesistości poprzez zalesienie gruntów o słabej przydatności dla rolnictwa;
- opracować i wdrażać szczegółowego gminnego program zwiększenia lesistości i zadrzewień;
- zwiększenie powierzchni lasów ochronnych;
- zakładanie, uzupełnianie i właściwa pielęgnacja zadrzewień przydrożnych;
- ograniczenie zrębów zupełnych;
- poprawę stanu sanitarnego lasów;
- dążenie do tworzenia zwartych kompleksów leśnych poprzez właściwe kształtowanie granicy polno-leśnej;
- maksymalne ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Zgodnie z Ustawą Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001r. obszary szczególnego zagrożenia powodzią stanowią:

- obszary, dla których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat;
- obszary, dla których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat;
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w których wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wsypy i przymuliska stanowiące działki ewidencyjne;
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Zgodnie z dostępnymi danymi opracowanymi poprzez RZGW w Gdańsku wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią dla gminy Golub - Dobrzyń z prawdopodobieństwem wystąpienia 1%.

Wyznaczony zasięg wód powodziowych w gminie Golub - Dobrzyń opiera się na rzece Drwęcy.

Aby zapewnić prawidłową ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
- systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
- wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
- wpływać na wzrost świadomości społecznej;
- wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

W gminie Golub-Dobrzyń zlokalizowane są obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych występują one w strefach krawędziowych Wysoczyzny morenowej oraz zboczach dolin rzecznych rzeki Drwęcy oraz Ruziec. W południowej części gminy występują także na zboczach jezior Słupno, Grodno, Plebanka, Stawek i cieków je zasilających oraz południowym brzegu

jeziora Oszczywik. Procesy geodynamiczne mogą się rozwijać szczególnie przy spadkach powierzchni terenu powyżej 12%.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Zgodnie z opracowanymi projektami zagospodarowania złoża, na obszarach górniczych wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Filary ochronne wyznacza się w przypadku wystąpienia na terenach górniczych obiektów budowlanych, dróg, elementów linii elektroenergetycznych (np. słupy elektroenergetyczne). Zadaniem filara jest zabezpieczenie tychże elementów przed negatywnym skutkiem eksploatacji górniczej. W projektach zagospodarowania złoża w odniesieniu do filarów ochronnych określa się takie elementy jak:

- zachowanie bezpieczeństwa powszechnego;
- wymogi dotyczące ochrony środowiska;
- ochrona złoża i obiektów budowlanych przed zagrożeniem wodnym, pożarami i wybuchami.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń występują następujące udokumentowane złoża kopaliny: Białkowo II, Lisewo I, Macikowo, Olszówka, Olszówka I, Podzamek Golubski I, Pusta Dąbrówka I, Nowogród, Sokołowo I oraz Sokoligóra I. Ich szczegółową charakterystykę przedstawiono w części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271).

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

14.1. Obszary zabudowane wymagające przekształceń i rehabilitacji

Charakterystyka przestrzeni zabudowanej upoważnia do stwierdzenia, że krajobraz terenów zurbanizowanych jest w znacznej mierze zdegradowany. Wobec oczekiwań poprawy warunków życia mieszkańców gminy przekształceń wymaga znaczna ilość obiektów i założeń przestrzennych. Podstawowym zadaniem jest sanacja techniczna obiektów istniejących, głównie mieszkalnych. Wraz z poprawą warunków techniczno-użytkowych winna następować poprawa warunków estetycznych przez powrót do tradycyjnej zabudowy wiejskiej. Obszary zwartej zabudowy wiejskiej wymagają przekształceń i rehabilitacji (rozumianej ogólnie jako działania mające na celu przywrócenie pierwotnych lub nadanie nowych cech zdegradowanej przestrzeni i zabudowie zarówno historycznej jak i współczesnej). Zamiast poszukiwań nowych terenów osiedleńczych należy wykorzystać istniejące przestrzenie niezabudowane, co pozwoli na prawidłową kontynuację i zachowanie historycznych układów przestrzennych wsi. W ramach zachodzących przemian strukturalnych w rolnictwie należy przekształcać i rewaloryzować istniejące założenia folwarczne z dopuszczeniem do lokalizacji na ich terenie przetwórci produktów rolnych.

14.2. Obszary niezabudowane wymagające rekultywacji

Działalność eksploatacyjna złóż kruszyw naturalnych, niestety przeobraża na trwałe tereny produkcyjnych gruntów rolnych i leśnych, w często trudne do rekultywacji nieużytki. Mając na względzie przywrócenie terenom przekształconym dawnych funkcji produkcyjnych i rekreacyjno-krajobrazowych należy dążyć do likwidacji na obszarach przeobrażonych powstałych deformacji powierzchni. W głównym zarysie polegać ona powinna na przemieszczeniu zdjętych i zdeponowanych w trakcie robót górniczych mas nadkładu do powstałych pustek poeksploatacyjnych. Dopuszcza się również pozostawienie głębszych wyrobisk celem zapełnienia ich wodą i utworzenia sztucznych zbiorników wodnych.

Rekultywacji podlega również teren składowiska w Białkowie po zakończeniu okresu eksploatacji składowiska.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Golub – Dobrzyń znajdują się tereny linii kolejowej nr 209 relacji Bydgoszcz – Brodnica, które w myśl decyzji Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe są terenami zamkniętymi.

16. INNE OBSZARY PROBLEMOWE

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie występują obszary problemowe, które według ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są obszarami szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych.

17. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI

Utrzymuje się na terenie gminy następujące szlaki turystyczne:

- trasy rowerowe:
 - kraina ozu,
 - krajobraz i zabytki,
 - górskie pojezierze;
- trasę konną;
- trasę pieszą.

Ponadto postuluje się o zachowanie tras wodnych na rzece Drwęcy i jeziorach: Grodno i Słupno. Wyznaczono tereny rekreacji indywidualnej i zbiorowej nad tymi jeziorami.

Ponadto w okolicach miejscowości Olszówka i w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Golub-Dobrzyń wyznaczono teren z przeznaczeniem pod miejsce przystankowe dla kajaków wraz z infrastrukturą. Realizacja tego przedsięwzięcia będzie możliwa w przypadku zmiany Zarządzenia Nr 18/2011 z dnia 20 października 2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie wyznaczenia szlaku turystycznego kajakowego na obszarze rezerwatu przyrody Rzeką Drwęca.

SPIS TABEL

Tabela 1. Użytki ekologiczne na terenie gminy Golub-Dobrzyń.	32
Tabela 2. Pomniki przyrody na terenie gminy Golub-Dobrzyń	36

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1. Pomniki przyrody w parku w miejscowości Karczewo	40
Fotografia 2. Dąb będący pomnikiem przyrody zlokalizowany w parku w miejscowości Gałczewko	40